

Belföldi hírek

- közéletiség és demokratizmus

bb 1. az alkotmánytanról - az önállósuló államtudomány -
interju dr. samu mihály professzorral az államélet
fejlesztéséről

i t / mm hi bzs , hgy

1975. augusztus 19. k e d d

a hatalom és a politika hatása az állam alapvető sajátos-
ságaira címmel nyújtotta be és védte meg az akadémián doktori ér-
tekezését dr. samu mihály, az elte állam- és jogelméleti tanszé-
kének professzora, a jogi kar dékánhelyettese. az állam- és jogtu-
dományok doktora címet biztosító értekezés tudományos témaköré-
nek gyakorlati vetületéről interjút adott a szerző professzor:

a szocialista társadalom fejlesztéséhez, ezen belül az
emberek tényleges közéletiségre serkentéséhez a gyakor-
latban milyen hozzájárulást adhat tudományos vizsgáló-
dásaival az állam- és jogelmélet?

- a szocialista társadalom fejlesztésében - mondta dr. samu
mihály - lényeges szerepe van a tudatosságnak, a társadalom tudó-
mányos alapon való fejlesztésének és irányításának. a szocialis-
ta demokrácia fejlesztése is tudatosságot és tudományos megala-
pozottságot igényel. az állam- és jogelmélet mint általános tu-
dományág elméletileg foglalkozik a szocialista demokrácia, ezen
belül a szocialista állam és jog fejlesztésének gondjaival. az el-
méleti problémák megoldása azonban csakis a gyakorlati köve-
telményekhez és adottságokhoz igazodhat.

/folyt. köv./

bb 1. /az alkotmánytanról - ... 1. folyt./bzs

- az elméleti problémák fölvetése és megválaszolása a társadalmi fejlődés adott időszakának konkrét adottságai alapján végezhető el. így az állam- és jogelmélet foglalkozik például a közvetlen és a képviselői demokrácia elméleti problémáival, a közvetlen demokrácia formájának alkalmazási lehetőségeivel /igen fontos szempontból a falugyűlés intézményének meghonosítása, az üzemi demokrácia és a szövetkezeti demokrácia fejlesztése/, továbbá elemzi a képviselői rendszer továbbfejlesztésének problémáit, vizsgálódási-kutatási körébe vonja a képviselői szervek döntési rendszerének kérdéseit, az ellenőrzés, a beszámoltatás és a visszahívás gyakorlati összefüggéseit és intézményes formáinak fejlesztését.

- a demokrácia fejlesztését illetően hangsúlyozni kell, hogy nem állíthatók föl tértől és időtől független elvi követelmények. az állam- és jogelmélet az adott társadalmi-politikai követelményekre tekintettel elemzi az egyes problémákat, tekintettel van például az alkotmányfejlődés gyakorlati gondjaira, s keresi a gyakorlati feladatok megoldásához szükséges tudományos koncepció továbbfejlesztésének lehetőségeit. így például a jogalkotás törvényessége felügyeletének gyakorlati megoldásait, a közügyekben való részvétel jogának konkretizálását.

a politika és a jog, a „napi”, politika és a jogpolitika összefüggéseiből milyen időszerű feladatok adódnak most?

- a társadalomelmélet már korábban tisztázta, hogy a politika és a jog között nem lehet mechanikus a kapcsolat, a jogpolitika nem igazodhat mereven a „napi”, politika sürgős és aktuális feladataihoz. ennek az elméleti fölismerésnek gyakorlati követelménye az, hogy a jogpolitikát mint a politika külön ágazatát ismerjük el és kialakítjuk a jogpolitika társadalmi fejlődést kifejező koncepcióját. természetesen ez a követelmény nem jelenti azt, hogy a jogpolitika függetlenedik a társadalompolitikától. hangsúlyozandó, hogy a jogpolitika a társadalompolitikai koncepcióra tekintettel alakítja ki azokat a követelményeket és fogalmazza meg azon irányelveket, amelyek a társadalmi-politikai fejlődés érdekében jogi uton, jogi eszközökkel megvalósíthatók.

/folyt. köv./

g

bb 1. /az alkotmánytanról - ... 2. folyt./bzs

- a jogpolitikai követelményeket magas szinten fogalmazzák meg, s ezek - helyesen - a sajtóban is nyilvánosságot kapnak. ki lehet azonban emelni, hogy ma az egyik legaktuálisabb jogpolitikai követelmény: a jogalkotás tökéletesítése. így: az országgyűlés által elfogadott határozatok, jogszabályok - mindenekelőtt törvények - megalkotásának technikai fejlesztése, azaz közérthető megfogalmazása, és főképpen az, hogy a nagyon gyors jogalkotási „tultermelés”, vagy a túlszabályozás gyakorlatát föl kell váltani hosszú időszakon keresztül érvényesíthető jogszabályokkal.

- elméleti és gyakorlati szempontból kifogásolható a jogszabályok sűrű, gyakori változtatgatása, és különösen az a gyakorlat, hogy alacsony szintű jogi szabályok rendezzenek lényeges, az állampolgárok sokaságát is érintő életviszonyokat. vagyis: előtérbe kell állítani a magasszintű jogszabályok meghozatalát, intenzívebbé kell tenni az országgyűlés törvényalkotó tevékenységét. tudományosan bizonyított, hogy a jogszabályok akkor hatékonyak, ha tartósan érvényesülnek, az állampolgárok megismerik és követik azokat.

az államélet fejlesztését, korszerűsítését milyen jogtudományi „háttér”, biztosításával lehet előmozdítani; hogyan segíti e téren a tudomány a gyakorlatot?

- az államélet fejlesztésében nagyon lényeges szerepet játszanak a jogszabályok. az állami élet mikéntjét, gyakorlatát rendező jogszabályok segítik mind hatékonyabbá tenni az állami tevékenységet. a jogtudomány elsősorban ezen szabályok tökéletesítésével, valamint a joggyakorlat elméleti problémáinak az elemzésével és tisztázásával járul hozzá az állami feladatok megoldásához. alapvető fontosságú elméleti kérdés az állami tevékenységet szabályozó különböző normák elkülönítése: a jogszabályok, az államigazgatási normák és a politikai normák tartalmi különbségeinek meghatározása. ennek a tudományos követelménynek a tisztázása és megvalósítása lehetővé teszi a különféle normák hatékony érvényesülését és megfelelő szerepét az állami tevékenységben.

/folyt. köv./

g

bb 1. /az alkotmánytanról - ... 3. folyt./bzs

- a tudományos háttért illetően hangsúlyozni kell a komplex tudományos kutatások szükségességét. a jogtudomány, a közgazdaságtudomány, a szociológia, az igazgatástudomány és a társadalomlélektan közös erőfeszítései adhatnak jó alapot, formákat az állami szervek megfelelő kiépítésére, kapcsolatrendszerére és működésére.

- az állami tevékenység jogi szabályozásának optimális megoldását a jogtudomány nagyban segítheti. emellett azonban az állami tevékenység más formákon keresztül is hat, vagyis jogon kívüli sajátosságai is jelentkezők, s a jogi és a nem-jogi oldalak együttes elemzése szükséges a pontos megismerés érdekében. ezeknek a problémáknak a tanulmányozására szolgálhat az államigazgatástudomány, az alkotmánytan és a költségvetéstan, az elméleti igény az, hogy az állam fölépítésének és működésének konkrét kérdéseivel ágazati államtudományok foglalkozzanak. ez az elméleti igény a gyakorlati problémák konkrét kutatása útján realizálódhat. az állami igazgatástudomány például föl tárja az államszerkezet keretében az igazgatási szervek fölépítésének, konkrét gyakorlati tevékenységének szervezeti, irányítási, szervezési jellegű megoldandó gondjait. a költségvetéstan pedig megfogalmazhatja az állami szervek gazdálkodó, gazdaságirányító tevékenységének, költségvetési teendőinek gyakorlati vonatkozásait. az alkotmánytan keretében leg főképpen arra gondolok, hogy a különböző szintű állami szervek működésének alkotmányosságával, törvényességével, a demokratikus formák érvényesítésével és tökéletesítésével, az alkotmánynak az államszervezetre vonatkozó szabályai fejlesztésével, ilyen jellegű gondok megoldásával kell foglalkozni.

- az elméleti igény és kutatás természetesen a gyakorlatban hasznosítható tudományos eredményekben mutatkozhat meg, s a további konkrét kutatások esetleg az államtudomány rendszerének további fejlesztését - mondjuk: új tudományágak kimunkálását is lehetővé teszi. a lényeg: az állami szervek sokrétű szervezeti és működési konkrét tudományos elemzése, és hogy ennek alapján elősegítsük az állami tevékenység fejlesztését - zár a az interjút dr. samu Mihály professzor. /mti/

- 4 -

bb 2. a móra kiadó nyári kínálata

i/ro/pf hi bzs hgy

1975. augusztus 19.

a gyerekek, a fiatalok kedvéért több színes, könnyebb hangvételű „nyári olvasmány”, -t jelentetett meg a móra ferenc kiadó. bálint ágnes: iskola a faliszekrényben című könyve a legkisebb iskolásoknak szól. szó, fon, nem takács, mi az? - ez a címe annak a könyvnek, amelyben pontosan 616 találós kérdés, néhány szó- és számrejtvény található. a népi bölcsességet, a mai költők kedvelt ritmus- és rimjátékát is tartalmazó könyvet bálint endre vidám illusztrációi díszítik.

egy foxi kutya bohókás viszontagságait meséli el szóban és rajzban zsoldos vera: jó kutya voltam című könyvében. kutyáról szól thury zsuzsa: buksi a repülőgépen című regénye is. furcsa kis apró emberkék, a kalimpák a szereplői sebők éva boholy című munkájának. a sajátos humorú vidám mese-regényben - amelyet würtz ádám rajzai díszítenek - a kicsiny szereplők vándorútjuk során több évszázadot élnek át visszafelé az időben, míg rátalálnak a náluk is kisebb termetű emberekre. hárs lászló népszerű sorozatának legújabb kötete a mi is voltunk gyerekek, amelyben az író izgalmasan és hitelesen mondja el az első uttorócsapatok megalakulását.

a delfin könyvek új kötete golubjov: kigyóisten nem válaszol című könyve. az izgalmas kalandokban bővelkedő regény hőse az ősi maja-kultúra titkainak megoldására vállalkozik. kamasz fiú és kamasz lány a főszereplője a minden másképpen van című, szerelemről, barátságról szóló szép könyvnek, amely a csikos sorozatban jelent meg. afféle kirándulási kalauznak is beillik endrődi sebő bogarak című, a buvár zsebkönyvek sorozatban megjelent munkája. mintegy 120 hazai bogárfajtát mutat be, elmondja életmódjukat, érdekes ivadékgondozási szokásaikat, felhívja a figyelmet hasznos, illetve káros voltukra. /mti/

-.-

bb 3. gyermeknevelés, ismeretterjesztés - új rövidfilmek

i/ro/pf/rj hi hgy

1975. augusztus 19.

a kisfilmek kedvelői különböző témájú munkákkal találkozhatnak a legújabban elkészült alkotások között. préda tiber következmény című filmje a művit terhésség megszakítás ártalmaira, illetve a terhesség megelőzésének korszerű lehetőségeire hívja fel a figyelmet. témában közel áll hozzá lakatos iván alkotása, az anya gyermekkel. a film bemutatja a dolgozó nőt munkavégzés, s az anyaság nagyszerű hivatásának gyakorlása közben. az alkotás számot ad arról is, hogy az állam milyen sokirányú segítséget nyújt az anyáknak, a dolgozó nőknek. /folyt.köv./

- 5 -

bb 1. /az alkotmánytanról - ... 3. folyt./bzs

- a tudományos háttért illetően hangsúlyozni kell a komplex tudományos kutatások szükségességét. a jogtudomány, a közgazdaságtudomány, a szociológia, az igazgatástudomány és a társadalomlélektan közös erőfeszítései adhatnak jó alapot, formákat az állami szervek megfelelő kiépítésére, kapcsolatrendszerére és működésére.

- az állami tevékenység jogi szabályozásának optimális megoldását a jogtudomány nagyban segítheti. emellett azonban az állami tevékenység más formákon keresztül is hat, vagyis jogon kívüli sajátosságai is jelentkeznek, s a jogi és a nem-jogi oldalak együttes elemzése szükséges a pontos megismerés érdekében. ezeknek a problémáknak a tanulmányozására szolgálhat az államigazgatás-tudomány, az alkotmánytan és a költségvetéstan. az elméleti igény az, hogy az állam fölépítésének és működésének konkrét kérdéseivel ágazati államtudományok foglalkozzanak. ez az elméleti igény a gyakorlati problémák konkrét kutatása útján realizálódhat. az állami igazgatástudomány például föltagja az államszerkezet keretében az igazgatási szervek fölépítésének, konkrét gyakorlati tevékenységének szervezeti, irányítási, szervezési jellegű megoldandó gondjait. a költségvetéstan pedig megfogalmazhatja az állami szervek gazdálkodó, gazdaságirányító tevékenységének, költségvetési teendőinek gyakorlati vonatkozásait. az alkotmánytan keretében legfőképpen arra gondolok, hogy a különböző szintű állami szervek működésének alkotmányosságával, törvényességével, a demokratikus formák érvényesítésével és fokéletesítésével, az alkotmányról az államszervezetre vonatkozó szabályai fejlesztésével, ilyen jellegű gondok megoldásával kell foglalkozni.

- az elméleti igény és kutatás természetesen a gyakorlatban hasznosítható tudományos eredményekben mutatkozhat meg, s a további konkrét kutatások esetleg az államtudomány rendszerének további fejlesztését - mondjuk: új tudományágak kimunkálását is lehetővé teszi. a lényeg: az állami szervek sokrétű szervezeti és működési konkrét tudományos elemzése, és hogy ezek alapján elősegítsük az állami tevékenység fejlesztését - zárja az interjút dr. samu minály professzor. /mti/

- 4 -

bb 2. a móra kiadó nyári kínálata

i ro/pf hi bzs hgy

1975. augusztus 19.

a gyerekek, a fiatalok kedvéért több színes, könnyebb hangvételű „nyári olvasmány”, -t jelentetett meg a móra ferenc kiadó. bálint ágnes: iskola a faliszekrényben című könyve a legkisebb iskolásoknak szól. szó, fon, nem takács, mi az? - ez a címe annak a könyvnek, amelyben pontosan 616 találós kérdés, jó néhány szó- és számrejtvény található. a népi bölcsességet, a mai költők kedvelt ritmus- és rimjátékát is tartalmazó könyvet bálint endre vidám illusztrációi díszítik.

egy foxi kutya bohókás viszontagságait meséli el szóban és rajzban zsoldos vera: jó kutya voltam című könyvében. kutyáról szól thury zsuzsa: buksi a repülőgépen című regénye is. furcsa kis apró emberkék, a kalimpák a szereplői sebők éva boholy című munkájának. a sajátos humorú vidám mese-regényben - amelyet würtz ádám rajzai díszítenek - a kicsiny szereplők vándorutjuk során több évszázadot élnek át visszafelé az időben, míg rátalálnak a náluk is kisebb termetű emberekre. hárs lászló népszerű sorozatának legújabb kötete a mi is voltunk gyerekek, amelyben az író izgalmasan és hitelesen mondja el az első uttorócsapatok megalakulását.

a delfin könyvek új kötete golubjov: kigyóisten nem válaszol című könyve. az izgalmas kalandokban bővelkedő regény hőse az ősi maja-kultúra titkainak megoldására vállalkozik. kamasz fiú és kamasz lány a főszereplője a minden másképpen van című, szerelemről, barátságról szóló szép könyvnek, amely a csikos sorozatban jelent meg. afféle kirándulási kalauznak is beillik endrődi sebő bogarak című, a buvár zsebkönyvek sorozatban megjelent munkája. mintegy 120 hazai bogárfajtát mutat be, elmondja életmódjukat, érdekes ivadékgondozási szokásaikat, felhívja a figyelmet hasznos, illetve káros voltukra. /mti/

-.-

bb 3. gyermeknevelés, ismeretterjesztés - új rövidfilmek

i/ro/pf/rj hi hgy

1975. augusztus 19.

a kisfilmek kedvelői különböző témájú munkákkal találkozhatnak a legújabban elkészült alkotások között. préda tiber következmény című filmje a művi terhesség megszakítás ártalmaira, illetve a terhesség megelőzésének korszerű lehetőségeire hívja fel a figyelmet. témában közel áll hozzá lakatos iván alkotása, az anya gyermekkel. a film bemutatja a dolgozó nőt munkavégzés, s az anyaság nagyszerű hivatásának gyakorlása közben. az alkotás számot ad arról is, hogy az állam milyen sokirányú segítséget nyújt az anyáknak, a dolgozó nőknek. /folyt.köv./

- 5 -

bb. 3. / gyermeknevelés, ismeretterjesztés... 1. folyt./rj

tíz lány plusz egy - ez a címe Szalkai Sándor filmjének. 1973-ban 11 lány végzett a lengyeli mezőgazdasági szakmunkásképző intézet növénytermesztő szakán. közülük csupán egy dolgozik szakmájában. miért? - erre keres választ a rendező. a néphadsereg vadászrepülőinek éjszakai gyakorlatozásáról készült a katonai stúdióban Lestár János tűznyilak című filmje. a magyar néphadsereg-ről szól Glósz Róbert „s lettünk az új rend katonái”, című alkotása is, s ugyancsak ő készítette a Chile dokumentum filmjét.

Hárs Mihály Vadak vagy szelidek című munkája a korszerű szárnyasvadász tenyésztés módjait követi nyomon, s ugyancsak ő rendezte a Vaddisznók című népszerű tudományos filmjét. Lirai Vallomás a természetéről György István: a Bükk című filmje. /mti/

bb. 4. indulnak a cukorgyárak, kezdődik a cukorrépa-betakarítási szezon

1/jf/mm/rj ie hgy

1975. augusztus 19.

a hét közepén a cukorrépa felszedésével megkezdődik az őszi mezőgazdasági betakarítási szezon. elsőként az alföldi gazdaságokban indítják a betakarítógépeket, és a környék cukorgyárai veszik át az első szállítmányokat. a dunántúlon, ahol a növények érése hátrább van, csak később látnak hozzá a cukorgyári alapanyag szedéséhez.

a terméskilátások általában kedvezőek. a határszemplék tanúsága szerint a répagyökér és a lomzat egyaránt jól fejlett. /ez utóbbinak az idén különös jelentősége van, tudniillik a száraztakarmányok tápanyag-tartalma az állandó eszések miatt nem megfelelő, és szükség van egyéb takarmány-kiegészítésre, például a répafej felhasználására./ a gazdaságokban 123 ezer hektárról takarítják be a répát. ez a terület mintegy 30 ezer hektárral nagyobb az elmúlt évinél, s azt jelzi, hogy a cukorellátás hazai alapanyagból való fedezése, biztosítása érdekében a termelők a korábbinál nagyobb területen rendezkedtek be a cukorrépa termesztésére. a fontos ipari növényvel több mint ezer gazdaság foglalkozik, legtöbbjük hosszulejárata termelési szerződést kötött az iparral.

a vetésterület korábbi csökkenését részben azzal magyarázták, hogy nem volt megfelelő a termelők anyagi érdekeltsége - ezen időközben termelői árrendezéssel segítettek. sikerült előbbre lépni a kézi munkaerő helyettesítésénél is, ami szintén a répatermelés színvonalának meghatározója, mert a rendelkezésre álló munkaerőtől függ sok helyen ma is a termelés. a gazdaságok állami támogatással nagy teljesítményű gépeket szereztek be, és ezekkel csaknem feleslegessé tették a kézi munkát. /folyt.köv./

- 6 -

bb. 4. / indulnak a cukorgyárak... 1. folyt.;rj

az ideai betakarításon 1400 gép dolgozik majd. nagy teljesítményű francia, szovjet, csehszlovák és magyar gépek dolgoznak majd egymás mellett a határban. a betakarítást 90 százalékos arányban ezekkel a gépekkel oldják meg a termelők. ez a teljesítmény különösen azért figyelemre méltó, mert a termőterület egy év alatt hozzávetőleg egynegyedével lett nagyobb, és a növelt vetésterületre soronkívül sikerült biztosítani új gépeket.

a gépek zavartalan szervizellátására a mezőgép tröszt javítási ügyeletet szervezett. miután a szokásosnál nagyobb igénybevételre számítanak - várhatóan több alkatrészre és cseredarabra lesz szükség - a kereskedelem felkészült a kereslet kielégítésére.

a cukorgyárak és a termelők ezekben a napokban megállapodnak az átvétel helyében és pontos időpontjában. olyan menetrendet állítanak össze, amely figyelembe veszi a vasuti és az országuti szállítási kapacitást is. idén a volán országuti fuvarozással ismét a termelők segítségére siet. /mti/

-.-

bb. 5. egy hét múlva gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsolás

1/kf/be/rj ie hgy

1975. augusztus 19.

az országos takarékpénztár egy hét múlva, augusztus 27-én és 28-án budapesten, az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturtermében rendezi meg a gépkocsi nyereménybetétkönyvek idei harmadik, sorrendben 57. sorsolását. a huzáson az április 30-ig váltott és a július 31-én még érvényben volt 5000 és 10 000 forintos betétkönyvek vesznek részt, közöttük több mint 700 nyereményautót sorsolnak ki. /mti/

-.-

- 7 -

g

bb. 6. épül a második oktatási tömb győr új lakónegyedében
vid/ká/rj -cz 1975. augusztus 19.

győr új lakónegyedében, az ady endre lakótelepen már 30 ezren élnek, s nagyon sok az óvodás, illetve iskolás korú gyermek. az egyre növekvő gyereksereg elhelyezése, nevelése és oktatása tette szükségessé a lakótelep második oktatási tömbjének megépítését.

az oktatási tömb három egységből áll: egy 80 főt befogadó bölcsődéből, továbbá egy 200 személyes óvodából és egy 24 tantermes általános iskolából. az egységeket, a vasbeton pillérvázás pavilonokat fedett fűtő folyosórendszer köti össze.

az általános iskola tantermei négy különböző épülettömbben helyezkednek el. közülük három oktatási célokra, egy pedig a testnevelés céljaira szolgál. a tömbök egymáshoz viszonyítva más-más szinteket alkotnak, tetőzetüket teraszoknak képezik ki. a teraszokat mozaiklappal borítják. az ugynevezett járható tetőket a lépcsőházakból kivezető lépcsőkön lehet megközelíteni. a járható tetőket korláttal veszik körül.

a bölcsőde és az óvoda 21.5 millió forintos költséggel, az általános iskola 33 millió forintos költséggel épül. a bölcsőde és az óvoda az idén már fogadja a gyerekeket, az iskola pedig várhatóan a következő tanév elejére készül el. /mti/

--

- 8 -

bb.7. újjáépítés makón - a bajba jutott várost segíti az ország

vid-ká/fé -cz 1975. augusztus 19.

a belviztől sokat szenvedett makó városban több mint 2.000 ház rongálódott meg. az épületekben keletkezett kár meghaladja a 150 millió forintot, s csaknem félezer azoknak a magánházaknak a száma, amelyeket újjá kell építeni.

dr. forgó istván, makó város tanácselnöke az mti szegedi munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy az ország minden részéből folyamatosan érkezik az építőanyag: a cement, a sóder, a mész, a téglá, a cserép, a vasbetongerenda. a máv irányvonatokat indít, amelyek „zöld utat”, kapnak, rövid idő alatt érkeznek meg a távoli vidékekről, dunántúlról és északmagyarországról is. a kocsiforduló gyorsítására diákok is bekapcsolódtak a vasúti szerelvények kirakásába. az újjáépítésnek azonban gondjai, nehézségei is akadnak. nagyon nehezen tudnak hozzájutni a nyílászáró szerkezetekhez: ajtókhöz, ablakokhoz. nincs elegendő parketta, esőcsatorna, vízvezetékcső.

a leginkább veszélyeztetett mélyfekvésű honvéd városrészben, valamint a maros gáthoz közeli utcákban - ahol minden vizes évben súlyos károk keletkeztek - a lebontásra váró házak újjáépítését nem engedélyezik. helyette az egyik magasabb fekvésű városrészben kezdik meg rövidesen az új porták kiosztását. az építetők nemcsak makói, de környékbéli építő szövetkezetek, kisiparosokkal is kötnek megállapodást. a vállalatok, ipari üzemek, termelőszövetkezetek felajánlották segítségüket. ugyanezt teszik a szocialista brigádok: munkaidő után, valamint szabad szombatokon, vasárnapokon kalákában dolgoznak munkatársaik otthonának helyreállításán.

dr. forgó istván tanácselnök hangsúlyozta: bíznak benne, hogy a nehézségeket legyőzi a társadalmi összefogás erejével. még az idén rendbehozzák a felújításra szoruló házakat, ezenkívül a tervezett új családi otthonokból is néhány már tető alá kerül ez évben. a kis házak építése mellett elsőrendű feladatnak tartják az elkövetkező esztendőkből a városszerkezet tömörítését. makó centrumában újabb többszintes nagy épületeket emelnek. /mti/

--

7.35/fé

Tó gur

-9-

bb.8. Losonczi páál beszéde

fé hgy

1975.augusztus 19.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Losonczi páál augusztus 19-én szolnokon elmondandó beszédének rövidített szövegét. keretet később adunk. a beszéd feloldásig embargós.

x x x

- alkotmányunk születésnapja nemcsak állami, hanem igazi népünnep - kezdte beszédét Losonczi páál. az egész nép köszönti a gazda jogán és felelősségével az önmaga alkotta művet, összegezi eredményeit, számbaveszi teendőit és feladatait.

- alkotmányunkat olyan alaptörvénynek tekintjük, melyen meg lehet mérni egész társadalmi, politikai, gazdasági és eszmei rendünk értékét. alkotmányunk egyrészt hiven tükrözi elért kivívott eredményeinket, másrészt tág lehetőséget és keretet nyújt a további szocialista fejlődés kibontakoztatására. mint minden törvénynek, így az alkotmánynak is a gyakorlat a próbaköve. a mi alkotmányunk nem holt betű, hanem élő valóság.

- alkotmányunk minden tételének és egészének lényeges jellemzője: a szocialista demokrácia a jogok és a kötelelességek elválaszthatatlanságának elvén nyugszik. nincsenek jogok kötelelesség nélkül, mint ahogy kötelezettség sem létezhet jogok nélkül.

- alkotmányunk napját az új kenyér ünnepeként is számon tartjuk. a kenyér az életet jelképezi népünk gondolkodásában. alkotmányunk viszont új életünket testesíti meg. az ünnep igazi politikai tartalma a munkás-paraszt szövetség. társadalmunk két alapvető osztályának összefogása rendszerünk politikai alapja. a mai ünnep kínálja az alkalmat, hogy ismételten kinyilvánítsuk: a munkásosztály és a parasztság, amely együttesen harcolva és dolgozva rakta le szocialista társadalmunk, iparunk és mezőgazdaságunk szilárd alapját, közösen védte és szilárdította meg a népi hatalmat, a jövőben is egy uton halad előre. közös akaratával szolgálja a nép ügyét és boldogulását. ezért joggal számít az egész nép, a társadalom minden tagjának cselekvő közreműködésére.

/folyt.köv./
7.45/fé

Tó Súr

-10-

bb.8. / Losonczi beszéd ..1.folyt/fé

- az idei év eddig mögöttünk hagyott részében gazdaságunk továbbra is erőteljesen fejlődött. és ez nagy dolog, mert azok a külgazdasági körülmények, amelyek kedvezőtlenül hatottak ránk, nem változtak még meg. ennek ellenére a fő gazdasági ágazatokban a termelés a tervünkben megszabott ütemben és mértékben, sőt egyes területeken annál is gyorsabban növekedett.

- pártunk központi bizottságának 1974 decemberében hozott határozata - amit jóváhagyott és megerősített a XI.kongresszus - megjelölte azokat a teendőket, melyek biztosítják népgazdaságunk zavartalan, kiegyensúlyozott és erőteljes fejlődését.

Losonczi páál ezután részletesen elemezte szolnok iparának és építőiparának az országos ütemet is meghaladó fejlődési eredményeit, majd így folytatta:

- mindez egyértelműen bizonyítja, hogy ahol kellő alapos-sággal és körültekintéssel fogtak hozzá a gazdasági helyzetünk javítására irányuló intézkedések kidolgozásához és valóra váltásához, ott nem marad el az eredmény. az élet, a gyakorlat tényei bizonyítják, hogy a számunkra nehezebbé váló külső feltételek és körülmények ellenére reálisak célkitűzéseink.

- az eddigi eredményeket azonban csak az első lépésnek tekinthetjük a kijelölt uton. inkább amolyan biztatásfélének, felhívásnak arra, hogy így, de még gyorsabban kell haladnunk, mert nagyon is sürges az idő bennünket.

- sokszor megkérdezték már tőlem, miért beszélünk annyit és annyiszor a gondokról, amikor nálunk nagyjából minden rendben van.

- gazdasági helyzetünk őszinte feltárásával az a célunk, hogy népünk jobban megértse a feladatokat: hogy tudja, mit és miért kívánunk, kérünk tőle. azt akarjuk, hogy gazdasági nehézségeinket ne csak a költségvetés, hanem a vállalatok is a maguk valóságában érezzék. azt, hogy a vállalatok bevétele és jövedelme a tényleges termelési eredmények alapján és arányában növekedjen, ami biztosítja a jövedelmek megalapozott emelkedését. a megdolgozott munkán alapuló bevételt és béremelést, jövedelem növekedést helyeseljük, támogatjuk és örülünk neki. mint ahogy annak is örülünk, hogy terveinknek megfelelően szakadatlanul javulnak népünk életkörülményei: jobb lesz szociális ellátottsága. de ugyanakkor azt kell mondani: ha valaha igaz volt a közmondás, akkor ma kétszeresen az, hogy csak addig nyujtózhatunk, ameddig a takarónk ér.

/folyt.köv./
7.55/fé

Tó Súr

-11-

bb.8. / Losonczi beszéd ...2.folyt/fé

- központi bizottságunk legutóbbi ülésén - a tavaly decemberben hozott határozatának végrehajtását értékelve - arra hívta fel nagy nyomatékkal a figyelmet, hogy időszerű gazdasági teendőink jobb és gyorsabb végzésével, a termelésben, az üzem- és munkaszervezésben rejlő nagy tartalékok feltárásával járuljunk hozzá a hatékonyabb, olcsóbb, jobb, exportképesebb termelés fokozásához, népgazdaságunk kiegyensúlyozott fejlődéséhez.

- alkotmány napi ünnepségeink szép hagyománya, hogy az új kenyér képletes megszegése alkalmából - természetesen - mezőgazdaságunk helyzetéről is szólnak.

- a legfontosabb mondanivalónk az idén is az, hogy magtárban van az ország kenyere. igaz, hogy nagy-nagy nehézségek, társadalmi erőfeszítés, összefogott munka árán sikerült megvívni kenyércsatánkat az időjárással. de most már elmondhatjuk, hogy mögöttünk van ez a nagy nyári munka, minden gondjával, bajával, de szépségével és örömeivel is.

- szolnok megye a gabonatermesztés egyik nagy központja. gyűlésünk ezért is hivatott fórum arra, hogy az alkalmat felhasználva fejezzem ki pártunk és kormányunk köszönetét és elismerését azoknak, akiknek a vállát az idei aratás kétségtelenül minden eddig felülmuló nehézsége nyomta: szocialista mezőgazdasági nagyüzemeink derék kombájnosainak, gépkezelőinek, az aratás irányítóinak és mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a gabona, népünk egész évi kenyere a búzatáblákról eljutott a raktárakig.

- általában a mezőgazdaságról azt mondhatom, hogy - ugyanugy, ahogy a népgazdaság más területein - az eredmények a jellemzők, a meghatározók, de itt sem vagunk gondok, problémák és feladatok híján.

- a megnövekedett üzemméreteket a fejlődés szolgálatába kell állítani az összes lehetséges módon. a nagyobb gazdaság sok kérdést új módon vet fel, sok mindenre másként kell felelni, mint korábban. ám nagy gonddal és körültekintéssel kell arra ügyelni, hogy a fürdővízzel ki ne öntsük a gyereket. a szocialista nagyüzemi mezőgazdaságnak ma egyidejűleg kell megbirkóznia a megfontolt, a lehetőségekkel és szükséggel arányban álló korszerűsítéssel, valamint a bőségesen rendelkezésre álló tartalékok kihasználásával. /folyt.köv./
8.05/fé

-12-

bb.8. / Losonczi beszéd ...3.folyt/fé

különösen áll ez az állattenyésztésre. a legnagyobb üzemben sem szabad megfelekedezni arról, hogy a korszerűsítés ellenére sem mondhatunk le a hagyományos módszerekről; hogy meg kell találni annak a módját, miként tarthatjuk fenn és erősíthetjük a tagság bizalmát a közös iránt. tisztában kell lenni vele: a termelőszövetkezeti demokrácia formái változhatnak, a lényegnek maradnia és fejlődnie kell. a tagság anyagi érdekelttségének fenntartása és fokozása nem zárja ki, hanem egyenesen feltételezi az erkölcsi tényezők erősödését, a közösségi szellem fokozását, az emberi viszonyok és kapcsolatok elmélyítését. azon kell lennünk, hogy a kockázatvállalásra alapozott szövetkezeti önkormányzat előnyei a maguk teljességében kibontakozzanak, mert ez fokozhatja csak a munkakedvet, serkentheti a kezdeményezőkétszűséget, és gyarapíthatja a felelősségtudatot.

ezután szolnok megye és város korszakos eredményeit tekintette át, rámutatva arra, hogy a felszabadulás óta eltelt három évtizedben, a fejlődésmérete és üteme a korábbi évszázadok egészét jóval túlhaladta. majd így folytatta:

- szolnok 900 éve, népünk több, mint ezer éve arra tanít bennünket, hogy csak akkor virágozhat a haza, csak akkor lehet erős az ország és boldog a népe, csak akkor lehet örömteli polgárainak élete, ha szabadságban, kizsákmányolástól mentesen, nemzeti egyetértésben, a szomszéd népekkel kötött békében és barátságban él és alkot.

- az elmúlt évtizedekben intézményes formákban is megtestesültek ezek az elvek, és a rajtuk nyugvó gyakorlat. nemrég ültük a kgst alakulásának negyedszázados jubileumát. az idén van két évtizede annak, hogy létrehoztuk a varsói szerződés szervezetét. az egyik kimeríthetetlen tartaléka és fedezete szocialista gazdaságunk viharos kiépülésének, majd fejlődésének, ami egyenesen elvezetett bennünket a szoros integráció megteremtéséhez, mind termékenyebb működéséhez. a másik nemzeti függetlenségünk, biztonságunk legfőbb záloga.

- a testvéri szocialista országokkal kiépült szilárd kapcsolatokban különösen kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk a szovjetunióhoz fűződő barátságunkat, együttműködésünket. számunkra mindvégig a szovjetunió szövetsége és tetteiben megnyilvánuló barátsága volt a legfőbb iránymutató, a vezérfonal. a szovjetunióhoz fűződő kapcsolataink szakadatlan erősítése a legfőbb külső, nemzetközi garanciája népünk felemelkedésének, a fejlett szocialista társadalom megteremtésének. ezért is drága népünknek a szovjet-magyar barátság, amely átfogja életünk egészét és hétköznapjaink valóságát. közvetlen, eleven és **termékeny**.

/folyt.köv./
8.15/fé

-13-

bb.8./ Losonczy beszéd ...4.folyt/fé

É az új fajta nemzetközi kapcsolatok alakulásának és fejlődésének kiemelkedő jelentőségű állomása az alig három hete csúcson tartott európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróaktusa. két világháborút követő 30 éves békeállapot betetőzése és reményekkel, biztató kilátásokkal kecsegtető mérföldköve ez az óvilág politikai életének. soha ehhez hasonló és fogható eredményre nem került sor még Európában, ahol mindkét világégés kanóca izzott. mi nagy jelentőségű politikai eseménynek tartjuk a Helsinkiben zárult eseménysort. nemcsak azért, mert saját kezdeményezésünk, erőfeszítésünk - a szocialista közösség és a szovjet békeoffenzíva - sikerét látjuk benne, hanem azért, mert úgy véljük, hogy a 35 állam legfelső szintű vezetői által aláírt okmányban foglalt elvek jótékony hatással lesznek messze Európa határain túl is: a világ népei, a haladás és a béke erői látják hasznát. úgy véljük - teljes joggal -, hogy a nemzetközi életben meghatározó szerepet játszó realista erők érdekei győzedelmeskedtek./mti/

-.-

bb.9. rendőrségi hírek

s/fé -cz

1975. augusztus 19.

Bács megyében, fülöpháza határában sörös bálint 48 éves alkalmi munkás, helyi lakos felszállás közben kerékpárjáról átesett a másik forgalmi sávba és halálra gázolta egy személyautó.

Komárom megyében vértesszőlős belterületén bogár László 19 éves segédmunkás, tatai lakos motorkefépárral elütötte az uttesten haladó majovi István 61 éves nyugdíjas, tatabányai lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkefépár vezetőjét életveszélyes állapotban szállították kórházba. a körülmények tisztázása folyamatban van.

Pest megyében Abony belterületén dalmadi Dezső 47 éves közműves kisparos, Jászboldogházi lakos személygépkocsijával halálra gázolta a vele azonos irányban kivilágítatlan kerékpárján haladó Lipták György, 49 éves nyugdíjas, helyi lakost, a vizsgálat folyamatban van.

Tolna megyében Tamási és Szakály között Kelemen László 18 éves mozdonyvezető, Ceglédi lakos motorkefépárral szabálytalan előzés közben nekiütközött a vele azonos irányban haladó személygépkocsinak, majd a motorkefépárral együtt átcsuszott az uttest másik oldalára és ott ismét összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében a motorkefépár utasa David István 16 éves tanuló, Ceglédi lakos a helyszínen meghalt. a motorkefépár vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba.

/folyt.köv./
9.30/fé

10 1000

-14-

bb.9. /rendőrségi ...folyt/fé

Vas megyében Szombathelyen a vörös hadsereg és a Szófia ut kereszteződésében özv. Ille Sándorné 74 éves nyugdíjas, helyi lakos az uttesten haladt át, miközben elütötte egy motorkefépár. az időse asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkefépár vezetője könnyű sérülést szenvedett./mti/

-.-

bb 10. pullai Árpád beszéde

t/ny -cz

1975. augusztus 19

a szerkesztőségek figyelmébe !

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Pullai Árpád Debreceni alkotmány napi beszédének rövidített szövegét. keretet később adunk. a beszéd feloldásig embargós!

Pullai Árpád beszédében kiemelte, hogy a nemzeti felemelkedés útján nagy erőforrásunk a szocialista demokrácia, amelyet legjobb meggyőződésünk, érdekeinkből kiindulva fejlesztünk.

- a szocialista államépítés, államigazgatás a szocialista demokrácia tudatos és szüntelen fejlesztésén nyugszik. feltételezi és megkívánja, hogy a közügyek intézésében az állampolgárok minél szélesebb, aktív tömegei vegyenek részt; a közéleti fórumokon nyíltan és felelősen szóljanak bele a döntésekbe, vállaljanak részt a megvalósításból; mondjanak véleményt helyi és országos dolgokban, gyakoroljanak állampolgári ellenőrzést a köztevékenység feletti. vitázzanak, amikor a vita ideje van, álljanak helyt, amikor cselekedni kell.

- ez a mi igazi biztosítékunk arra, hogy az állami munka ne távolodhassék el a neki rendelt céltől. államunk legfőbb politikai kötelessége, egyben mindennapos feladata és törekvése az osztály- és társadalmi érdek képviselése, védelme és szolgálata. eközben tökéle-

tesíti tevékenységét, nagyobb hatékonyságot igyekszik elérni. semmivel nem pótolható támasza ebben az állampolgárok által gyakorolt szocialista demokrácia.

/folyt köv/
10.05/ny

-15-

101000

bb 10. / pullai....folyt/ny

pullai árpád a továbbiakban a magyar külpolitikának arról a törekvéséről szól, hogy biztosítsa szocialista építőmunkánk, a magyar nép békés életének feltételeit. különösen fontos - mondta - egyetemes és alapvető jelentőségű az európai tartós béke megszilárdítása, amelynek kiemelkedő állomása volt a helsinki nem rég befejeződött európai biztonsági és együttműködési értekezlet.

hangsúlyozta, hogy a helsinki dokumentum történelmi siker. hozzáfűzte: tudjuk, még sokat kell tenni annak érdekében, hogy a különböző társadalmi rendszerű országok viszonyában, valamint az általános emberi kapcsolatokban is ténylegesen az valósuljon meg, amit helsinki elhatároztak. mi ebben is nyílt, elvi politikát követünk; aláírtuk a dokumentumot, tehát magunkra nézve kötelezőnek vesszük. azon munkálkodunk, hogy az értekezlet eredményeit átültessük a gyakorlatba, a nemzetközi élet normájává tegyük.

emlékeztetett arra, hogy a portugál nép sorsdöntő időket él. a portugáliai demokratikus erőket - mondta - biztosítjuk a magyar nép változatlan szolidaritásáról. őszintén kívánjuk, hogy sikerüljön megteremteniök szilárd egységüket, harci szövetségüket az ellenforradalmi reakcióval szemben és vigyék győzelemre a haladásért, hazájuk jövőjéért vívott nehéz küzdelmüket./mti/

-.-

bb 13. országos gyógyszerügyi konferencia

k ká/ny -cz

1975 augusztus 19

a magyar gyógyszerészeti társaság szervezési szakosztálya 1975 augusztus 21-23 között pécsen, hazai és külföldi résztvevőkkel országos gyógyszerügyi szervezési konferenciát rendez.

a konferencia első napján három előadás foglalják össze a hazai gyógyszerellátás, gyógyszerészet által az állami gyógyszerellátás megteremtése, azaz 1950 óta elért eredményeket. a konferencia keretében három szekcióban mintegy 80 tudományos előadás foglalkozik a gyógyszerügyi szervezés időszerű kérdéseivel./mti/

-.-
-16-

10.10/ny

10/1030

bb.11. havasi ferenc beszéde

fé -cz

1975.augusztus 19.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk havasi ferenc esztergomi alkotmány napi beszédének rövidített szövegét. kérést később adunk. a beszéd feloldásig embargós.

x x x

az ünnepség szónoka hangsúlyozta, hogy 1975 első felében a termelés a fő ágazatokban tervszerűen, sőt egyes területeken a tervezettnél gyorsabban növekedett, az iparban 6.3 százalékkal. örvendetes, hogy a növekedés az iparban teljes egészében a termelési hatékonyság emelkedéséből származott. a mezőgazdaságot dicséri, hogy a szeszélyes időjárás, az áradások és belvizek ellenére mártárban van az ország jövő évi kenyere. az előttünk álló feladatok között az első helyen a negyedik ötéves terv sikeres befejezése, az új tervciklus jó megalapozása áll. a legnagyobb erőt és figyelmet most a gazdasági munkára kell összpontosítanunk.

- tennivalóink olyan természetűek, amelyek egyaránt jobb munkát igényelnek a gazdasági vezetőktől és beosztottaktól - mondta a továbbiakban havasi ferenc. - biztosítani kell a tervcéloknak megfelelő gazdasági fejlődést, a negatív világpiaci hatások kivédését, ezekkel együtt az életszínvonal szolid, de megalapozott emelését. ennek érdekében növelni kell a gazdaságos és jól értékesíthető termékek arányát, csökkenteni és megszüntetni a korszerűtlen és gazdaságtalan termékek körét. mindez okos, átgondolt intézkedések egész sorát igényli. nincs helye semmiféle kapkodásnak, vagy felszínes, tünetkezelő látszatintézkedésnek, amely nagyobb kárt okozna a gazdálkodás folyamatosságában, mint hasznot mutatott rá a továbbiakban.

a fejlődés egyik kulcskérdése hogy a beruházásokra rendelkezésre álló eszközöket a népgazdaság és a társadalom szempontjából egyaránt hatékony módon használjuk fel. jelentős tartalékok állnak rendelkezésre a munka- és üzemszervezés területén, a munkaerő és termelőberendezések, a technika jobb kihasználása, a munkaidő szigorú hasznosítása terén, és jobban kell takarékoskodni. az észszerűség mindenütt legyen kötelezően jelen. ez a takarékosagra különösen vonatkozik, mert a látszattakarékosság egyenértékű a pazarlással.

- az ország minden dolgozó állampolgárának meg kell értenie, hogy csak úgy tudjuk megalapozni a keresetek emelését, a beruházásokat, a fejlesztési célokat, ha jó munkával teremtjük meg ezek feltételeit. biztonságot ad a munkához, hogy egyre inkább erősödik a sokoldalú együttműködésünk, mindenekelőtt a szovjetunióval, valamint a szocialista országokkal - mondta havasi ferenc, végül hangsúlyozta: népünk tudja, hogy minden eredményünk küzdelemben született, és a további sikerek forrása szintén az odaadó munka./mti/

10.05/fé

-.-
-17-

10/1031

bb.12. vihar a balatonon

vid-ká/fé -cz

1975.augusztus 19.

a balatonnál a nyári szezon legforgalmasabb időszakát zavarta meg a hét eleji vihar. a strandok - amelyeken hétfőn még több mint háromszázezer ember tartózkodott - elnéptelenedtek. a vendégsereg a kedd reggelre viharossá fokozódó szél és a hűvös időjárás elől fedél alá húzódott és a társalgókban, valamint a vendéglátó helyeken töltötte ideje nagyrészét.

a vihar - amely időnként 70-80 kilométeres óránkénti sebességű széllesekkel korbácsolta a tavat - nem érte váratlanul a vízen tartózkodókat. a viharjelző szolgálat hétfőn már órákkal korábban jelezte a zivatart. néhány felelőtlen vitorlázót azonban a vízirendészet járőreinek az utolsó percekben kellett kitessekelniük a nyílt-vízterületekről. a kempingek, sátor táborok lakói kerültek a legkedvezőtlenebb helyzetbe a rossz időjárás miatt. sok külföldi vendég már sátrat bontott kedden, a vendégsereg nagyrésze azonban reménykedik az időjárás mielőbbi jobbrafordulásában.

szerte a balaton vidékén megelevenedett a kiránduló forgalom. a melegvizű hévizet valósággal ellepték a kirándulók ezrei. tömeges volt a vendégforgalom badacsonyan, tihanyban és veszprémben. tízezrek látogattak el a balatonfelvidék és a bakony nevezetességeiben, látványosságokban gazdag kirándulóhelyeire./mti/

--

bb.14. elhunyt *tye* jános

s/fé -cz

1975.augusztus 19.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. 79 éves volt. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 28-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii.kerületi bizottsága
vas-, fém- és villamosipari dolgozók szakszervezete
magyar partizán szövetség

--

-18-

10.30/fé

Tb 1100

bb 15. felvétel színházi-rendező szakra

k /s/ny szó -cz

1975 augusztus 19

a színház-és filmművészeti főiskola felvételt hirdet az 1976 februárban induló színházi-rendező szakra. a jelentkezés feltétele: egyetemi, illetve főiskolai végzettség, kivételes esetben középiskolai érettségit követően folyamatos munkában eltöltött legkevesebb két év, vagy felsőfoku intézményben legalább két éven át folytatott tanulmány. felvételi korhatár: 20-28 életév. a jelentkezés irásban történik, amelyhez mellékelni kell jelentkezési lapot, iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, életrajzot, 30 napnál nem régebbi orvosi bizonyítványt, munkahelyi ajánlást, hatósági erkölcsi bizonyítványt, 50.- ft vizsgadíj befizetését igazoló postai csekk-szelvényt. jelentkezési határidő: 1975. szeptember 30.cím: színház-és filmművészeti főiskola tanulmányi osztálya, 1088 budapest, vas u. 2/c. / jelentkezési lap és a vizsgadíj befizetéséhez szükséges csekklap a főiskolán beszerezhető./
/mti/

--

bb.16. művelődési otthont avattak tótszentmártonban

vid.-/fé -cz

1975.augusztus 19.

a mura völgyében fekvő tótszentmárton délszláv nemzetiségi község lakói új művelődési otthonnal gyarapodtak alkotmányunk évfordulójára. a nemzetiségi falu legújabb közintézményét kedden délelőtti alkotmány napi ünnepség és gazdag folklór műsor keretében avatták fel./mti/

--

bb 17. felavatták a patyolat vállalat központi üzemét győrről

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

kedden felavatták a patyolat vállalat központi üzemét győrről. az ország egyik legkorszerűbb patyolat üzeme 2428 négyzetméter alapterületű, amelyet öltöző, mosdóhelyiségek, valamint önkiszolgáló étterem egészít ki. a 39 millió 500 ezer forintos beruházási költséggel épült központi patyolat öt üzemszert - mosodát, vegytisztítót, bőr-és irhafestőt, festődét és szőnyegtisztítót - foglal magában. belső elrendezését a technológiai folyamatoknak megfelelően alakították ki.

az új létesítményben 9 millió forint értékű külföldi, illetve hazai gyártmányú gépet helyeztek üzembe.

a központi üzemben a nagyobb megrendeléseknek tesznek eleget./mti/

11.45/ny

--
-19-

Tb 1235

bb 18. felhasználható 14 órától!

átadták a szabóipari szövetkezet új üzemházát kapuváron

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

új létesítménnyel gazdagodott a rábaközi kisváros, kapuvár. kedden ünnepélyes külsőségek között felavatták a szabóipari szövetkezet új üzemházát. megépítését az tette szükségessé, hogy az évről-évre növekvő megrendeléseknek már nem tudtak eleget tenni a szövetkezet dolgozói a szükség-műhelyekben. az 1724 négyzetméter alapterületű, korszerű, világos üzemcsarnokot nagyteljesítményű villanyvarrógépekkel szerelték fel.

az üzemcsarnokkal együtt készült el a modern szociális létesítmény, tágas öltöző-és fürdőegységekkel./mti/

-.-

bb 19. felhasználható 18 órától

hidavatás zalaszentgróton

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

a járási székhely rangot viselő zalaszentgrót nagyközség területén 2 ágra szakad a zala. a kettős folyó fölött keskeny kőhid ível át. a legrégebbi zala-híd fölött azonban eljárt az idő, ezért a hidépítő vállalat munkásai új korszerű, 110 méter hosszú új hidat építettek a régi mellett. a zalaszentgróti új zala-hidat kedden ünnepélyes külsőségek között adták át a forgalomnak. a régi kőhid sorsáról vizügyi szakemberek bevonásával rövidesen dönt az országos műemléki felügyelőség./mti/

-.-

bb 20. befejezték öt éves tervüket - négyszázmillió forint értékű többlet butor a bubiv-tól

i ol/pf/ny ie -cz

1975 augusztus 19

adott szavukért messzemenően helytálltak a budapesti butoripari vállalat dolgozói: a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny-vállalásukban maguk elé tűzött október 1-i határidő helyett augusztus 19-én teljesítették a negyedik öt éves tervben eredetileg előírt termelési feladatukat. elhatározták, hogy a tervidőszakra eredetileg tervezett mennyiségben felül az év végéig - túlteljesítésként - legyártanak további 14.700 komplett szobaberendezést, 6.000 gyerekszoba garnitúrát, 10.000 heverőt, 1.700 gyermekágyat, 15.000 széket, 31.000 különféle asztalt és 15.000 kárpitozott garnitúrát gyártanak - összesen 400 millió forint értékben./mti/

11.50/ny

-.
-20-

bb 21. újratelepítésének 100. évfordulóját ünnepelte kondoros

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19.

kedden újratelepítésének 100. évfordulóját ünnepelte kondoros lakossága. ez alkalomból a községi pártbizottság, a nagyközségi tanács, a hazafias népfront és a kisz együttes ünnepi emlékülést tartott a tanács székházában. az ülésen szeljak györgy, a községi pártbizottság titkára mondott megnyitót, majd tóth pál tanácselnök tartott ünnepi beszédet. ezt követően a községfejlesztésben élenjáró 23 lakosnak emléklakettet nyújtott át a nagyközségi tanács elnöke.

a megemlékezést követően leleplezték és megkoszorúzták az erre az alkalomra készített lenin-szobrot. a lenin portré andreas papachristos szobrászművész alkotása. a centenárium alkalmából a községi tanács házában falán emléktáblát lepleztek le.

x x x

a kondorosi csárda környéke, amint azt az eddig feltárt leletek bizonyítják, már a kőkorszakban is lakott hely volt. történelmi emlékei a honfoglalást megelőző időkben arról adnak számot, hogy a környéken avarok és szarmaták éltek. az első kondoros község azonban csak a honfoglalás után alakult. nevének keletkezésével kapcsolatban több hiedelem él. békés megye első monográfiáját készítő haán lajos egyebek között a kondor sas nevéből származtatja, s azzal támasztja alá a név keletkezését, hogy a sasnak nevezett madár, vagyis a fakó keselyű, amíg a pusztai földjeit fel nem szántották, nagy mennyiségben tanyázott a vidéken.

a község több alkalommal elpusztult. a tatárjárás után kunokat telepítettek erre a területre. a község nevének eredetéről olyan hiedelem is él, hogy az odatelepült kunoktól származik a név: kun-doros. újbóli megsemmisülése a török időkre esik. újjátelepítése 100 évvel ezelőtt kezdődött, első telepesei főleg szarvasról és kismértékben békéscsabáról származtak. újratelepítésének szorgalmazói között ott találjuk petőfi sándor istván öccsét is, aki a szabadságharc leverését követően 1858-ban került a kondoros melletti geist-birtokra gazdasági állásba. emellett betöltötte kondoros község pénztárnoki állását is.

a 100 éves kondoros ma már nemcsak csárdájáról nevezetes, hanem elsősorban kiválóan gazdálkodó egyesült termelőszövetkezetéről./mti/

12.20/ny

-.
-21-

bb 22. ábc áruházat avattak ecsegen

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

szövetkezeti ábc áruházat avattak kedden a nógrád megyei ecsegen. a hárommillió forint beruházásból létesített új üzlet egymillió forintos árukészletével nemcsak a község, de a szomszédos települések ellátását is megjavítja./mti/

--

bb 23. ujitókiállítás szekszárdon

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

tolna megyei ujitókiállítás nyílt kedden a szekszárdi babits mihály művelődési központban. a kiállításon szekszárd új gyáripára, továbbá a zománcipari művek bonyhádi gyára, valamint a simontornyai bőrgyár, s a tolnaigép és műszeripari szövetkezet dolgozóinak legérdekesebb ujitásait mutatják be maketten, fényképen, illetve eredetiben./mti/

--

bb 24. felhasználható 17 órától

kiállítások komáromban

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

komáromban kedden két kiállítást nyitottak. a csokonai művelődési központban a helyi fiatal képzőművészek mutatkoztak be. a jókai téri vitrinekben komarnoi fotóművészek állítottak ki. a két dunaparti város közötti rendszeres kulturális együttműködés során került sor a szlovákiai fotóművészek tárlatára./mti/

--

bb 25. huszka emlékünnepe fonyódon

vid/ká/ny -ch

1975 augusztus 19

huszka jenő zeneszerző születésének 100. évfordulója alkalmából kedden délután emlékünnepe színhelye volt a somogy megyei fonyód nagyközség. megkoszorúzták huszka jenő emléktábláját, majd emlékhangversenyt rendeztek./mti/

--

12.25/ny

-22-

101310

bb 28. felhasználható 18 órától

megkezdődött a 13. országos nemzetiségi fesztivál tatán

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

kedden tatán, a megyei művelődési központban rendezett próbával megkezdődött a 13. országos nemzetiségi fesztivál kétnapos gazdag eseménysorozata, amelyre csaknem 400 szereplő érkezett a városba.

a nagyszabású találkozón tíz délszláv, német, román, illetve szlovák együttes, és több szólólista vesz részt. közülük a legrégebbi a 37 éve működő felsőszölnöki pável ágoston énekkar, a legfiatalabb a járdi szlovák nemzetiségű pávakör, amely 1973-ban alakult. a legtöbb szereplővel a hercegszántói délszláv nemzetiségi táncegyüttes érkezett.

az együttesek kedd este három komárom megyei községben, sárisápon, csolnokon és bakonyszombathelyen léptek fel. szerda délután térszene vezeti be a gálaműsort. a város főutcáján felvonulnak a színpompás népviseletbe öltözött együttesek, majd a festői környezetű szabadtéri színpadon adnak 3 órás műsort.

a gálaest nagyszabású nemzetiségi bállal zárul./mti/

--

bb 26. felhasználható 17 órától

kisplasztikai kiállítás nyílt sárvárrott

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

németh mihály munkáiból lett szobrász alkotásaiból kiállítás nyílt kedden a művész születési és lakóhelyén, sárvárrott, a városi művelődési központban. a 45 kiállított kisplasztika zömét a dunánzuli kisváros, a szűkebb háza ihlette./mti/

--

12.30/ny

-23-

101311

bb 27. közlekedési balesetek

s/ny zs -cz

1975 augusztus 19

siófok és balatonszéplak között zsigá ioan 40 éves és zsigá erzsébet 34 éves román házaspár, oradeai lakosok figyelmetlenül léptek a sínekre és egy gyorsvonat halálra gázolta őket.

bács- kiskun megyében kiskőrös és öregcsertő között szabó istván 39 éves tsz-tag, kalocsai lakos személygépkocsijával az árokba bört. a baleset következtében a gépkocsi utasai közül szabadi sándor 68 éves tsz-tag, kalocsai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van./mti/

--

bb 29. vetik a vasi táj jellegzetes növényét , a biborherét

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

vetik a vasi táj jellegzetes növényét, a biborherét. elsőként a cseri tájegységen, pápóc, kenyéri, kemenesmagasi, ostffyasszonyfa határában - ahol a századforduló éveiben először termelték hazánkban biborherét - láttak hozzá a munkához.

a jól jövedelmező biborheréből magfogásra eddig 910 hektárra szerződtek a közös gazdaságok. a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat nyugatmagyarországi központjával. ez a terület több mint háromszorosra az elmúlt éveknek. az aprómagfogásra szerződött terület növelését elősegítette, hogy a vetőmagtermeltető vállalat a kemenesháton és a hegyháton két aprómagtermesztési együttműködési társulást hozott létre./mti/

--

bb 30. vásárcsarnokot adtak át szombathelyen

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

új vásárcsarnokot adott át kedden szombathelyen dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár. az 5500 négyzetméter alapterületű bevásárlóközponttal jelentősen bővült a város élelmiszer-kereskedelmi hálózata. csemege áruház, bisztró, és büfé, 21 zöldség-gyümölcs, húshentesáru, tejtermék, baromfi, hal, vetőmag pavilon, az őstermelők részére 800 négyzetméter alapterületű szabadelárusító hely található a 44.5 millió forintos költséggel épült létesítményben. hűtőkamrái biztosítják az állandó friss áruellátást. az avatáson részt vett Kovács Antal, a Vas megyei pártbizottság első titkára és dr. gonda györgy a megyei tanács elnöke./mti/

--
-24-

12.40/ny

1613

bb 31. időjárásjelentés

t/ny -cz

1975 augusztus 19

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 19-én, 13 órakor:

lassan mérséklődő szél

a német-lengyel síkság és a kárpát-medence fölé hétfőn egy nyugatról kelet felé vonuló, egyre lassabban mozgó hidegfront érkezett. a hidegfront átvonulását mindkét területen széles csapadékszóna is jelezte. a front mozgása a keddre virradó éjszaka lényegesen lelassult, és kedd reggel a front veszteglővé vált. mögötte nyugat- és közép-európa területére hűvös, nedves levegő áramlik, emiatt a felmelegedés ezeken a területeken lényegesen gyengült az elmúlt egy-két naphoz viszonyítva. várható, hogy a következő 36 óra folyamán, ha igen lassan is, de a front elvonul kelet felé és egyre kevésbé gyakorol hatást a kárpát-medence időjárására. lényeges hőmérséklet-emelkedés azonban még nem lesz ezen a területen.

hazánk területén az elmúlt 24 óra alatt vonult át az említett hidegfront. nyugati országhatárainkat a hétfő koradélutáni órákban érte el. felhőzet így csak a déli óráktól kezdve növekedett meg, ezért általában 3-9 óra közötti napfénytartamot észleltek. a hőmérséklet még magasra emelkedhetett, a csúcserték 25-31 fok között volt. a hétfő reggel 7 órától kedd reggel 7 óráig tartó 24 óra alatt ország-szerte volt zápor, zivatar, vagy csendes eső. a lehullott csapadék mennyisége szeszélyes területi eloszlású. az északnyugati megyékben, valamint a duna-tisza közének egy részén és a tiszántúlon általában 10 mm alatti mennyiséget mértek. a dunántúl legnagyobb részén és az északi hegyvidéken a lehullott eső mennyisége 15-20 mm felett volt, de néhány zivatargócban 25-50 mm közötti mennyiséget jegyeztek fel, sőt kalocsáról 54, zircről 65 mm-es, a veszprém megyei Lókutról 72 mm-es felhőszakadást jelentettek. kedd hajnalra 15-18 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a dunántúlon időnként kissé felszakadozott a felhőzet, az ország legnagyobb részén azonban még borult volt az ég sokfelé esett az eső. az északi szél általában megélénkült, többfelé erős lökések is voltak. a hőmérséklet 11 órakor a kevésbé felhős dunántúlon 20-21, másutt csak 16-19 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 22.4 fok volt, a 100 éves átlagnál 1.8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.
/folyt köv/
13.10ny /161320
-25-

bb 31. / időjárás...folyt/ny

várható időjárás szerda estig: keleten is lassan felszakadozó felhőzet, majd országszerte felhőátvonulások, kedden többfelé, szerdán szórványosan előforduló futó záporral, zivattal. az élénk, sokfelé erős északnyugati, északi szél lassan mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 20-25 fok között.

a duna vizállása budapestnél 298 cm./mti/

-.-

bb 32. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 8 órától 13 óráig

t/ny -cz

1975 augusztus 19

1. interju samu mihály professzorral
2. a móra kiadó nyári kínálata
3. új rövidfilmek
4. indulnak a cukorgyárak
5. gépkocsi nyereménybetét sorsolás
6. bővülnek győr új lakónegyedei
7. ujjáépítés makón
8. losonczi pál beszéde
9. rendőrségi hírek
10. pullai árpád beszéde
11. havasi ferenc beszéde
12. vihar a balatonon
13. országos gyógyszerügyi konferencia
14. elhunyt pintye jános
15. felvétel színházi-rendező szakra
16. tótszentmártonon művelődési otthont avattak
17. győrött patyolat üzemét avattak
18. kapuváron új üzemházat adtak át
19. hidavatás zalaegerszegen
20. befejezte öt éves tervét a bubiv
21. századik évfordulóját ünnepelte kondoros
22. ábc áruházat avattak ecsegen
23. ujtókiállítás szekszárdon
24. kiállítások komáromban
25. huszka emlékünnepe fonyódon
26. kispasztikai kiállítás nyílt sárvárott
27. közlekedési balesetek
28. 13. országos nemzetiségi fesztivál kezdődött
29. vetik a bíborherét
30. vásárcsarnokot adtak át szombathelyen
31. időjárás
32. hírjegyzék/mti/

-.
-26-

13.15/ny

10.15.21

bb 33. szövetkezeti nagyáruház épül székesfehérvárott - elhelyezték az alapkövét

vid/kz/ny cz

1975 augusztus 19

1978-ra korszerű, csaknem hétezer négyzetméter alapterületű szövetkezeti nagyáruházzal gyarapodik székesfehérvár. a háromszintes üzletkomplexum 19 fejér megyei fogyasztási szövetkezet összefogásával épül. az áruház - ahol az iparcikkekétől az élelmiszerekig mindent egy helyen szerezhetnek be a város lakói - hatvanmillió forintos árukészlettel várja majd a vásárlókat. az építése csaknem 180 millió forintba kerül. az áruház alapkövét kedden helyezték el. az ünnepségen ott volt dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke és molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes is./mti/

-.-

bb 34. új ifjúsági park diósgyőrben

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

augusztus 20-án tiszteletére vasas ifjúsági parkot avattak kedden diósgyőrben a lenin kohászati művek fiataljai. a gyár szomszédságában, a lenin tér mellett, több mint 25 ezer négyzetméternyi területen kialakított ifjúsági park építését a lenin kohászati művek fiataljai csaknem hétezer óra társadalmi munkával segítették. a parkban játszótérrel, öltözővel és kelléktárral ellátott, kétezer személyes szabadtéri színpadot is kialakítottak.

a lenin kohászati művek fiataljainak új ifjúsági parkját - a rossz időre tekintettel - miskolcon, a bartók béla művelődési központban megtartott ünnepségen csépanyi sándor, a lenin kohászati művek vezérigazgatója adta át egy jelképes kulcs kíséretében belényi mártonnak, a nagyüzemi kisz bizottság titkárának./mti/

-.-

bb 36. finnországi vendégszereplésre utazott az esztergomi monte verdi kórus

vid/k/ny -cz

1975 augusztus 19

finnországi vendégszereplésre utazott kedden komárom megye egyik leghíresebb énekkara, a kiszöv 29 tagú monte verdi kamarakórusa. a hunyadi zoltán karnagy által irányított esztergomi, háromszoros aranykoszorus kiváló együttes alig több mint tíz éve működik és ez alatt nemcsak az országban, de határainkon túl is rangot vívott ki magának. a finnországi énekkarokkal különösen szoros kapcsolatba került. néhány évvel ezelőtt fellépett a savonlinnai fesztiválon és a finn rádióban is. az együttes most a helsinki zenei fesztiválra kapott meghívást és a tizhónapos turné során több önálló koncertet is ad./mti/

13-45/ny

10.15.21

-.
-27-

bb.35. sajtótájékoztató a tit budapesti józsef attila szabadegyeteméről 1975-76. tanévének programjáról

t nm/mm/zs/fé -cz

1975. augusztus 19.

szeptember 1-én kezdődik a beiratkozás a tit budapesti józsef attila szabadegyetemére. ebből az alkalomból kedden a magyar sajtó házában kurucz györgy, a tit budapesti szervezetének titkára sajtótájékoztatón ismertette a szabadegyetem új tanévének programját.

elmondta, hogy tavaly 216 sorozat csaknem ötezer előadásán több mint 16 ezer beiratkozott hallgató vett részt. különösen népszerűek voltak a szabadegyetem kihelyezett tagozatai, amelyek az elmúlt évadban 21 vállalatnál és intézménynél több mint 1600 hallgatóval működtek.

az idei programban, amelyet a korábbi tapasztalatok figyelembevételével állítottak össze, számos új témával találkozhatnak az érdeklődők. az egyik filozófiai sorozat például a dialektikus materializmus néhány kérdéséről nyújt tájékoztatást összefüggésben egyes természettudományos felfedezésekkel. a világvallások című valláskritikai sorozat áttekintést nyújt a hindu vallásokról, a budhizmus, a kereszténység, az iszlám, stb. történeti kialakulásáról, mítoszairól, erkölcsi tanításairól. előadások ismertetik a marxista szociológia alapfogalmait is. az mszmp xi. kongresszusának anyagát tárgyalja egyebek között a fejlett szocializmus építésének útján című előadássorozat. a szülőknek kíván segítséget nyújtani az induló pedagógiai sorozat. a közművelődés témakörét tárgyaló egyik sorozat arra keresi a választ, mit jelent a közművelődési szemlélet és funkció vállalása a közoktatásban, a múzeumok életében, a sajtóban, a színházakban, a televízióban, a könyvtárakban, stb. a szellemi munka technikája című sorozat gyakorlati segítséget ad az olvasási-, tájékozódási-, tanulási kultúra illetve a kifejezés- és vitakészség fejlesztéséhez.

kiváló szakemberek kalauzolásával ismerkedhetnek meg az érdeklődők a régészettel, a történelemtudománnyal, az építészetrel, a csillagászat, a biológia újdonságaival, jelentős felfedezéseivel. bizonyára ezuttal is népszerűek lesznek a művészettörténeti sorozatok, valamint a színház-, a film-, a fotóművészet különböző kérdéseit boncoló előadások is.

/folyt.köv./
14.00/fé

-28-

bb.35. / sajtótájékoztatófolyt/fé

az idén a józsef attila szabadegyetem tovább szélesíti kapcsolatait a különböző kulturális intézményekkel. a fővárosi pályaválasztási intézettel együttműködve indítanak pályaválasztási sorozatot. elsősorban képesítés nélküli óvonók, tanítók számára indul a pedagógiai továbbképző tanfolyam. az elte kulturális titkárságával együttműködve az egyetemi színpadon pszichológiai és valláskritikai előadásokat tartanak.

a szabadegyetemet - amelynek előadásaira szeptember 18-ig minden munkanapon 15-től 19 óráig, szombaton 10-től 13 óráig a tit budapesti szervezetében /viii. muzeum utca 7./ lehet beiratkozni októbertől júniusig látogathatják az érdeklődők./mti/

-.-

bb.37. nyolcvanháromezer kilométer - függőszéken - ötéves a libegő

i gy/mm/zs/fé -cz

1975. augusztus 19.

augusztus 20-án lesz öt esztendeje, hogy útjára indult az első hazai drótkötélpálya, a jánoshegyi libegő, amely a budai hegyvidéken a zigligetből a jánoshegy tetejéig szállítja utasait. az 5.3 kilométer sebességgel, 12-13 perces menetidővel közlekedő 101 kétszemélyes függőszékben óránként mintegy ezer kiránduló utazhat. a népszerű légpálya üzemvezetője, patiki lászló elmondta az mti munkatársának:

- az elmúlt öt évben sokszázezer kirándulót, vagy a panorámban gyönyörködni akaró utast szállítottunk. úgy számítjuk, hogy ősszel köszönthetjük a három-milliomodik „libegőt”. az ötéves krónikából érdemes megemlíteni néhány adatot: a libegő függőszékei eddig 8.300 órán át üzemeltek; a kirándulók légvonalban több mint 83 ezer kilométeres utat tettek meg. eddig több mint 1560 „munkanapon”, csodálhatták az utazók a libegőről a főváros panorámáját.

- ami további terveinket illeti: szeretnénk a kirándulókat, látogatókat budapest esti látképével is gyönyörködtetni. az esti műszak megindításához már megvannak a szükséges személyi és műszaki feltételeink./mti/

14.05/fé

-.-
-29-

bb 38. a szegedi szabadtéri játékok sikere - 5.500 néző egy-egy előadásra

vid/kz/ny -cz

1975 augusztus 19

az ünnepi heteket értékelte kedden megtartott ülésen a szegedi fesztivál intéző bizottsága. a testület úgy ítélte, hogy az ünnepi rendezvények tartalmasabbak voltak a korábbiaknál, a közművelődést és a szórakozást egyaránt jól szolgálták. az augusztus 20-án záruló szabadtéri játékok előadásai iránt - a korábbiakhoz képest - tovább nőtt az érdeklődés. egy-egy előadást átlagosan 5.500-an néztek meg. a bemutatók sorából különösen kiemelkedett ibsen: peer gynt című drámája, amelyet a játékok történetében most tűztek először műsorra.

az ünnepi hetek idején megnyílt 17 képzőművészeti, iparművészeti és egyéb kulturális kiállításnak együttesen 30.000 látogatója volt. új színfoltot jelentett a népi iparművészet bemutatkozása. 50.000 vendéget vonzott az „otthon,75”, elnevezésű kiállítás, amely a dolgozó nők helyzetének javításával, a háztartási munka korszerűsítésével kapcsolatos gyártmányokat és a modern otthon butorait, egyéb berendezéseit mutatta be. ezen 60 jugoszláv vállalat is felvonultatta legújabb termékeit.

az ujszegedi szabadtéri színpadon négy este gyönyörködhettek a nézők a felszabadulási nemzetközi néptánc-fesztivál kilenc hazai és hét külföldi együttesének szereplésében. a folklór együttesek több környékbeli városban is felléptek.

rendkívül színes és hangulatos volt a szegedi ifjúsági napok programja. három napig szinte a fiataloké volt a város. színpompás karneváli felvonulásuk sokáig emlékezetes marad.

a fogadalmi templomban rendezett orgonahangversenyek, a tanácsháza udvarán és másutt tartott koncertek a zenekedvelőknek nyújtottak élményt, hasznos szórakozást. a tudományos ismeretterjesztő társulat pedagógiai és művelődéseméleti nyári egyetemei nagyban hozzájárultak a közizlés formálásához, fejlesztéséhez. a sportkedvelőket ugyancsak gazdag program fogadta. kilenc sportágban tartottak nemzetközi versenyeket 237 külföldi és több mint ezer hazai sportoló részvételével csaknem százezer fős közönség előtt.

a nagy vendéglátás idején jelesre vizsgázott az idegenforgalmi hivatal és az ibusz. bár kevés a szálloda szegeden, minden vendéget el tudtak helyezni, főleg a kollégiumokban, a kempingben és a fizetővendég szolgáltatnak felajánlott magánlakásokban. a korábbi évekhez képest sokat szépült szeged. az idén a belváros öreg házainak homlokzatát felújították, átfestették, s így az is megifjodottan, ünnepi külsőbe öltözött fogadta szeged nagyszámu vendégét./mti/

14.20/ny

-30-

15²⁰g

bb 39. „pro natura”, emlékérmek

kg/de/ny ie -cz

1975 augusztus 19

az országos természetvédelmi hivatal elnöke a magyar természetvédelem tevékeny alkotói közül a legkiemelkedőbb eredményt elért szakembereknek „pro natura”, emlékérmeket adományozott.

az 1975. évi - most első ízben adományozott - „pro natura”, emlékérmeket dr. tildy zoltán, az országos természetvédelmi hivatal nyugalmazott elnöke, kenyeres lajos, az otvh nyugalmazott elnökhelyettese, müller istván természetvédelmi területkezelő, papp józsef dendrológus és antalfy gyula újságíró kapta./mti/

-.-

bb 45. öt és félmillió forintos forgalom az ofotért kedvezményes napszemüveg vásárlásán

i kf/pf/ny -cz

1975 augusztus 19

az ofotért kiskereskedelmi partnereivel együttműködve augusztus 1-19 között 40 százalékos engedménnyel országos szezonvégi napszemüveg kiárusítást rendezett. a kedden zárult kedvezményes vásárlásról az ofotért már összeállította gyorsmérlegét, az áruházak, a kiskereskedelmi vállalatok és az áfész-ek eredményeit még nem összesítették.

az ofotért üzletei az elmúlt három hétben mintegy 8 millió értékű napszemüveget - a forgalomban lévő valamennyi fajtát - kínáltak. az akcióban 5.5 millió forintért több mint 50.000 napszemüveget adtak el, összesen 2.2 millió forinttal olcsóbban./mti/

-.-

bb 42. felhasználható 16 órától

magyarkanizsai szimfonikusok kiskunhalason

vid/ká/ny -cz

1975 augusztus 19

a kiskunhalasi zeneiskola múlt évi hangversenyét most viszonyozza a jugoszláviai testvérváros, magyarkanizsa. az ottani kodály zoltán zeneegyesület szimfonikus zenekara kedden érkezett kiskunhalasra. a 42 tagú testvérvárosi művészegyüttes délutáni hangversenyén egyebek között szlava vukosavljev vajdasági szimfóniáját és kodály zoltán gordonka adagioját szólaltatta meg a városi művelődési központban./mti/

-.-

14.28/ny

-31-

15³⁰g

bb.41. utcát neveztek el gárdos mariskáról

t gy/pf/zs/fé -cz

1975.augusztus 19.

Óbuda új lakótelepén - nem messze gárdos mariska egykori lakóhelyétől - utca- és emléktábla hirdeti a forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának emlékét. A névadó és avató ünnepséget kedden tartották meg a lakótelepen, a volt Körte utca és Ágoston utca közelében a gárdos mariska utca 4.számú épület előtt.

A terület párt-, tanácsi, társadalmi és tömegszervezeti vezetői, s nagyszámu érdeklődő jelenlétében Kurilla József, a III. ker. tanács elnökhelyettese emlékezett meg gárdos mariska gazdag forradalmi életútjáról. Szólt arról, hogy az írás, az élő szó egyaránt fegyvere volt. Sokat tett a munkásművelődés, a munkásöntudat kialakításáért. A munkásegyletem egyetlen női előadója százakat tanított a tudományos szocializmusra. A gárdos mariska iránti tisztelet számtalan jelével találkozhatunk: az ország különböző helységeiben 11 szocialista brigád vette fel nevét. Az óbudai helytörténeti kiállításon gárdos mariska emlékszoba őrzí, egyben segíti megismertetni munkásságának, tevékenységének dokumentumait. Élete során sok helyen lakott, dolgozott, de Óbudára mindig vissza-visszatért. Az itt eltöltött gyermekkor, az itteni munkásemberekhez való kötődés alapján Óbudát később is szűkebb hazájának nevezte.

Ezt követően felavatták a ház falán levő emléktáblát, amely alatt a tisztelet és az emlékezés koszorúit helyezték el a kerületi pártbizottság, a hazafias népfront, a kiszfiatalok, az utörök és a kpvd sz képviselői./mti/

--

bb.43. huszonöt éves az állami déryné színház - jubileumi előadás dunaujvárosban

felhasználható: 18 órától!

vid-ká/fé -cz

1975.augusztus 19.

Fennállásának huszonötödik évfordulóját ünnepli az állami déryné színház. A jubileumalkalmából dunaujvárosban - a színház első előadásának színhelyén - kedden ünnepséget rendeztek. A társulat tagjainak jelenlétében sófalvi István, a dunaujvárosi városi tanács elnöke koszorút helyezett el az óvárosi iskola falán, ahol a színház első előadásának tapsolhattak a hajdani dunapenteleiek. Este a Bartók Béla művelődési központban jubileumi kiállítást nyitottak, amelyen Dr. Czénner Mihály, a magyar színháztudományi intézet munkatársa köszöntötte a jubiláló társulat tagjait, s méltatta a színház eddigi munkásságát, jelentőségét. Ezt követően évadnyitó előadásra került sor. Tamási Áron: Boldog nyárfalevél című színművét láthatta a dunaujvárosi közönség./mti/

--

14.20/fé

-32-

1130

bb.40. ensz elé kerülő javaslat korea egyesítéséért - nagyköveti sajtóértekezlet budapestben

t tf/s/hi/fé -cz

1975.augusztus 19.

A koreai népi demokratikus köztársaság - 37 ensz-tagállammal együtt - javaslatot terjesztett elő, hogy tüzzék napirendre az egyesült nemzetek szervezetének 30. közgyűlésén „a koreai fegyverszünet tartós békére változtatásához és korea önálló békés egyesítésének meggyorsításához szükséges kedvező feltételek megteremtéséről”, szóló kérdést, s e témában a népi korea határozati javaslatot is benyújtott a világszervezethez. Kim Ze Szuk, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete közölte ezt az újságírókkal kedden tartott budapesti sajtóértekezletén.

A szóban forgó határozattervezetben - mondta a nagykövet - a korea belügyfelébe való külföldi beavatkozás végleges megszüntetése és az ország önálló békés egyesítésének meggyorsítása érdekében javasoljuk az „ensz-csapatok parancsnokságá”, -nak feloszlását és az ensz zászlaja alatt dél-koreában tartózkodó minden külföldi csapat kivonását. A tervezet egyúttal felhívja a fegyverszüneti egyezményt aláíró feleket, hogy - a feszültség megszüntetését, a fegyveres konfliktusok megelőzését és a tartós béke biztosítását szolgáló alapvető intézkedésként - a koreai fegyverszüneti egyezményt váltsák fel békeegyezménnyel. A határozati javaslat egyúttal kifejezésre juttatja azt a kívánságot, hogy észak- és dél-korea tartsa meg korábban tett közös nyilatkozatának elveit, és tegyen tényleges intézkedéseket az észak és dél közötti katonai szembenállás kiküszöbölésére, őrizze és szilárdítsa meg a koreai békét és gyorsítsa meg korea békés egyesítését.

Ismeretes - s most a sajtótalálkozón újlag felidézte a nagykövet -, hogy az említett közös nyilatkozat a következő három alapelvet tartalmazza: külső erők nélkül, önállóan, mindenféle idegen beavatkozástól mentesen egyesítsék az országot, békés úton történjék ez, és a társadalmi berendezkedésre, vallási vagy ideológiai különbségekre való tekintet nélkül, tehát az egész nemzet összefogásával.

A kndk-kormány - jelentette ki Kim Ze Szuk - úgy véli: a határozati javaslat nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a koreai fegyverszünetet tartós békére változtassák, meggyorsítsák korea önálló békés egyesítésének folyamatát. A kndk-kormány mélyszéges hálóját fejezi ki mindazon országok - köztük a magyar népköztársaság - kormányának, amelyek társszerzői voltak a határozati javaslatnak./mti/

--

14.30/fé

-33-

1600g

bb.44. megindult a volán első darabárus gyorsjárata eger-budapest között

i kf/mm/fé -cz

1975. augusztus 19.

a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtása során a volán vette át a vasutól a darabáru-fuvarozást, amelynek hálózatába már az ország szinte valamennyi települését bekapcsolták. a szolgáltatás minőségének javítására, a gazdaságos fuvarozásra a tröszt és vállalatai egész sor szervezési intézkedést vezettek be. a legújabb: kedden megindult az első darabárus gyorsjárat eger-budapest között.

a tisztosítás, narancssárgára festett, zöld-ponyvás volán-szerelvény naponta kétszer közlekedik, hajnalban és kora délelőtt indul egerből, közben árut vesz fel és ad le hatvanban és gyögyösön - majd délután és este megy vissza a fővárosból. az első járat a nyugati pályaudvari volán darabárus raktártól kedden 11 órakor már vissza is indult a trial vállalat áruival megrakottan hatvanba és egerbe.

az új volán-szolgáltatás - amelyre a 4-es számú vállalat öt szerelvényt állított munkába - a lakosság és a vállalatok igényeinek gyorsabb kielégítésére irányul. alkalmazásával a szállítási idő minimálisra csökken, a hagyományos hét nap helyett két-három nap alatt - a megfelelő időben feladott megrendelések -nél egy nap alatt - a megrendelőhöz, a címzetthez kerül az áru. a három vidéki városban az egeri volán, budapesten a volán 1-es számú vállalat gyűjti össze pályaudvari raktáraiban, illetve szállítja házhoz a darabáru. a gyorsjáratra szánt küldemények raktárba szállítására a volán mind a négy városban soronkívül bocsát kocsit a vállalatok rendelkezésére.

az első járat tapasztalatai alapján a volán tervezi a darabárus gyorsjáratok bevezetését más forgalmas vonalakon is./mti/

..-

bb.47. műsorváltozás a televízióban

i nn/gg/hi/fé -cz

1975. augusztus 19.

augusztus 14-én műsorváltozás miatt nem került képernyőre az Ősök, istenek, mesterek című film. a produkciót a televízió augusztus 21-én, 21.50-kor sugározza. a színes régészeti film egy több ezer éves kultúra emlékének tárja fel, amely hazánk területén több méter mély földréteg alól került felszínre./mti/

..-

14.50/fé

-34-

16⁰⁵g

bb 46. alkotmány napi nagygyűlés mosonmagyaróvárott - sarlós istván mondott beszédet

vid/kz bzs -cz

1975. augusztus 19.

győr-sopron megyébe látogatott kedden sarlós istván, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. a megyeszékhelyen lezajlott fogadása után port árpádnak, a megyei pártbizottság titkárának és fordós andrásnénak, a hazafias népfront megyei bizottsága titkárának kíséretében mosonmagyaróvárra utazott. mosonmagyaróvárott takács imre, a városi pártbizottság első titkára és palsa ferenc, a járási pártbizottság titkára fogadta és tájékoztatta a város, illetve a járás helyzetéről, fejlődéséről. a látogatás következő állomása a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár volt, ott kőhidi ferenc vezérigazgató és weisz józsef, a gyári pártbizottság titkára ismertette a nagymultu üzem munkáját. sarlós istván a tájékoztató után megtekintette azokat az üzemrészeket, amelyekben az iparszerű termelési rendszerek kiszolgálásához gyártanak nagyteljesítményű gépeket.

az üzemlátogatás után sarlós istván, résztvevett és beszédet mondott mosonmagyaróvár alkotmány napi nagygyűlésén. a munkás-paraszt szövetség jegyében megrendezett nagygyűlésen az üzemek munkásai mellett nagy számban jelentek meg a lajta-hansági állami gazdaság és a környékbeli termelőszövetkezetek tagjai is. a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára beszédében többek között a következőket hangsúlyozta:

- gyakran szölkünk arról, hogy az embert a munka tette emberré, de hozzá kell tennünk, hogy amint a munka megszűnt kényszer lenni, és amint egyre inkább természetünké válik, benne, a munkában találjuk meg a legfőbb biztosítékát annak, hogy terveink megvalósuljanak.

- a munka során egymásra találó emberek felismerték a dolgozó ember jogát az életre, a szocializmus jegyében gondolkozó emberek pedig felismerték a munkások és a parasztok érdekes-ségét. az utóbbi tette a forradalmi mozgalom sarkalatos kérdésévé a munkás-paraszt szövetség erősítését. ez így volt a múltban, és így van ma is. ma azonban már túl vagyunk azon, hogy meggyőződik egymást a szövetség szükségességéről, hisz aki dolgozik, az értője mások gondjainak és munkája közben formálja a más területen dolgozókkal való együttműködést is. az átalakuló embernek ma már arra is van ideje, hogy megünnepelje a munkás-paraszt szövetség napját.
/folyt. köv./
15.35/bzs

- 35 -

16⁰⁵g

bb 46. /alkotmánynap... 1. folyt./bzs

az osztályszövetség ünnepének naptári kijelölése - hangoztatta ezután a szónok - nem a véletlen műve volt. erre az időpontra fejeződik be az ország területén az aratás, s így ez az időpont különösen alkalmas a számvetésre. az idejünnepén azt látjuk, a múlt gondjai már messze magunk mögött vannak, nincsenek kenyérproblémáink. milliók áldozatos munkájának az eredményeként ebben az évben ugyanugy, mint az előzőekben, a föld azt nyújtotta, amit elvártunk tőle. magtárakban van a termés annak el- lenére, hogy ugyancsak mostoha volt az időjárás. a jövő kenyérért köszönet jár mindenkinek, aki bármit is tett a jó termés érdeké- ben.

augusztus 20-án ünnepeljük a szocialista alkotmányunk megalkotásának az évfordulóját és ezzel együtt a törvényi szabá- lyozását annak, hogy ebben az országban a szocializmus építése a napirenden lévő feladat, s a fejlett szocializmus megteremtése a közvetlenül előttünk álló feladat.

a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára beszéde utolsó részében a demokráciáról, az államalapítás történelmi je- lentőségéről, a munkához, a tanuláshoz való jogról beszélt. ki- jelentette, hogy a demokrácia nálunk több a beleszólási jognál. nálunk a demokrácia azt is jelenti, hogy a hozott döntés a nép egészének érdekeit szolgálja. a demokrácia továbbá azt is jelen- ti, hogy a nép által választott szervek hozzák a határozatokat, s hogy ugyanezen szervek a működésükről kötelesek választóik előtt rendszeresen beszámolni. a szónok kifejtette, hogy a demokrácia köteletséget is jelent. nem elég igényelni valamit, hanem tenni is kell érte. /mti/

--

bb 48. nagygyűlés esztergomban - havasi ferenc mondott beszédet

vid/kz bzs -cz 1975. augusztus 19.

nagygyűlést tartottak kedden az esztergomi labor műszer- ipari művek művelődési házában az alkotmány napja tiszteletére. az elnökségben foglalt helyet mokri pál, a komárom megyei pártbi- zottság titkára, dr. kiss istván, a megyei tanács elnöke, havas miklós, a hazafias népfrent megyei titkára, a város párt, állami és tömegszervezeteinek vezetői, az üzemek szocialista brigádjai- nak képviselői. *első*
/folyt. köv./
15.40/bzs

- 36 -

16¹⁰g

bb 48. /nagygyűlés esztergomban ... 1. folyt./bzs

a nagygyűlést brunszko antal, a városi tanács elnöke nyi- totta meg, majd havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyette- se mondott beszédet. /havasi ferenc beszédét mai bb 11. sz. anya- gunkban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk. az embar- gót f e l o l d j u k !/

ezután farnadi mihály, a sárisápi új élet tsz elnöke át- nyújtotta a minisztertanács elnökhelyettesének az új búzából készült kenyeret. az ünnepség a szózat hangjaival ért véget./mti/

--

bb 49. felhasználható: 17.30 óra után!

alkotmány napi nagygyűlés debrecenben - pullai árpád mondott beszédet

vid/kz bzs -cz 1975. augusztus 19.

ünnepi nagygyűlést rendezett kedden a hazafias nép- front hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága alkot- mányunk törvénybe iktatásának 26. évfordulója alkalmából. az ün- nepségen résztvett pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára és sikula györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság el- ső titkára.

a himnusz hangjai után barta árpádné, a szakszervezetek haj- du-bihar megyei tanácsának vezető titkára köszöntötte a részt- vevőket, majd pullai árpád mondott beszédet.

/pullai árpád beszédét mai bb 10. sz. anyagunkban a szer- kesztőségek rendelkezésére bocsátottuk. az embergót ezennel f e l o l d j u k !/

a nagy tapssal fogadott beszéd után a kabai vörös csil- lag termelőszövetkezet két fiatal tagja új búzából sült kenye- ret nyújtott át pullai árpádnak.

a nagygyűlés az internacionálé hangjaival fejeződött be. /mti/

--

15.45/bzs

- 37 -

16²⁵g

bb 50. nagy részvétellel kísérték utolsó útjára nádass józsef író

t ro/mm hi bzs hgy

1975. augusztus 19.

kedden a farkasréti temetőben özvegye, barátai, pályatársai, és tisztelői nagy részvétellel kísérték utolsó útjára nádass józsef író. koszorúkkal borított ravatalánál lerótták kegyeletüket a politikai és kulturális élet ismert személyiségei, magasrangú munkatársaival képviseltette magát a kulturális minisztérium, a magyar írók szövetsége, s az irodalmi alap. ott voltak a haditengerész forradalmárok veterán emlékbizottságának tagjai is.

a magyar írók szövetsége és a ii. kerületi pártbizottság, valamint az 1918/19-es haditengerész forradalmárok veterán emlékbizottsága nevében jovanovics miklós, az élet és irodalom című folyóirat főszerkesztője bucsuzott az elhunytól.

- a xx. század elejének nyugtalan nemzedékéhez tartozott, ahhoz a nemzedékhez, amelynek legjobbjai társadalombíráló elégedetlenségükkel, lázadó művészetükkel, majd később forradalmi tettrekészségükkel fordulatot hajtottak végre magyarország történelmében. könyvei segítenek megérteni a történelmet, a xx. századi magyar irodalmi életet - és egyszerűen az emberi sorsok alakulását körültekintően, - ezekkel a szavakkal vett végső bucsút nádass józseftől, a kortárstól és tanítótól, a munkásosztály írójától, az élet és irodalom alapító munkatársától.

ezután bodor tiber színművész elszavalta az elhunyt „husz év után a cattaroi öbölben,, című versét, majd willer sándor, a mauthauseni koncentrációs tábor egykori politikai foglyainak képviselője, a láger szörnyűségeit túlélők legidősebbjeként hajtott fejet az antifasizmusért minden szenvedést vállaló ember előtt. nádass józsef hamvait a temető kolumbáriumában helyezték végső nyugalomra. /mti/

--

bb 51. felavatták az elzett művek berettyóújfalui gyárát

vid/kz /gné bzs hgy

1975. augusztus 19.

a hajdu-bihar megyei alkotmány napi ünnepségek keretében avatták fel kedden a bihari rész első nagy ipari létesítményét, az elzett gyár berettyóújfalui üzemét. az alapkövét négy esztendővel ezelőtt tették le, a falu határában, s a tervezettnél előbb fejeződött be a kivitelezése. a kedden megtartott ünnepélyes gyáravatáson nemeslaki tivadar, kohó- és gépipari miniszter mondott beszédet. résztvett az ünnepségen méhes lajos, a vas-, fém és villamosipari dolgozók szakszervezetének főtítkára és gurbán györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára is.

/folyt. köv./
16.00/bzs

energia

- 38 -

1630g

bb 51. /felavatták ... 1. folyt./bzs

a gyár beruházási költsége a forgóalappal együtt 317 millió forint, s ehhez a fővárosi tanács az ipartelepítési alapból 68, hajdu-bihar megyei tanács pedig az iparfejlesztési támogatásból 67 millió forinttal járult hozzá. a 34 ezer négyzetméteren elhelyezkedő korszerű gyárban a jövő esztendőben már 2400-an dolgoznak. a munkásokat husz bihari kisközségből toborozták. a gyárban rozsdamentes evőeszközöket, továbbá tűzoltókészülékeket, üzemanyagtároló kamákat és sodronyokat készítenek hazai megrendelésre és exportra. /mti/

--

bb 52. eltemették dr. antal boza józsef tanszékvezető egyetemi tanárt

vid/kz bzs hgy

1975. augusztus 19.

kedden miskolcon, nagy részvétellel bucsuztatták el dr. antal boza józsef tanszékvezető egyetemi tanárt, a miskolci nehézipari műszaki egyetem kohómérnöki karának dékánját, az mszmp miskolci városi végrehajtó bizottságának tagját.

a negyvenhárom éves korában elhunyt professzort a család tagjai, a kollégák, a barátok és az ismerősök jelenlétében a városi pártbizottság részéről rózsza kálmán, miskolc városi tanácsának elnöke bucsuztatta, a nehézipari műszaki egyetem és az egyetemi tanártársak nevében pedig dr. kozák imre rektorhelyettes vett végső bucsút az elhunytól. /mti/

--

bb 53. felhasználható: 18 órától!

felvonták az állami-zászlót

t pr/pf hi bzs hgy

1975. augusztus 19.

az alkotmány ünnepének tiszteletére kedden délután az ország ház előtti kossuth lajos téren ünnepélyesen, katonai tiszteletadással felvonták a magyar népköztársaság állami zászlaját. a gellért-hegyen ugyancsak katonai tiszteletadás közepette vonták fel a munkásmozgalom vörös lobogóját. /mti/

16.17/bzs

- 39 -

1630g

bb 54. e m b a r g ó : 19.00 óráig!

az mszmp kb szolidaritási távirata a portugál kommunista párt központi bizottságához

i hi/gg bzs hgy 1975. augusztus 19.

a portugál kommunista párt központi bizottságának,

L i s s z a b o n

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságát, pártunk tagságát felháborodással és mélységes aggodalommal töltik el a reakciós, ellenforradalmi, fasiszta erők fokozódó, szervezett, brutális támadásai a portugáliai demokratikus fejlődés és annak élharcosa, a portugál kommunista párt ellen. meggyőződésünk - mert erre tanít a történelem -, hogy a kommunistaellenesség bármilyen formában jelentkezik is, csak a reakciós erőknek kedvez, a demokratikus, antifasiszta erők összefogása viszont képes gátat vetni minden ellenforradalmi támadásnak. ebben a nehéz harcban a portugál kommunista párt vezetői és tagjai, az alapvető szabadságjogokért, a demokratikus portugáliáért harcoló antifasiszták mindig számíthatnak a magyar kommunisták, a szocializmust építő magyar nép testvéri, internacionalista szolidaritására.

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

/mti/

--

bb 57. kiállítás leninvárosban a balzac évforduló alkalmából

vid/ká bzs hgy 1975. augusztus 19.

a balzac évforduló alkalmából a francia kulturális intézet eredeti fotodokumentációból kiállítás nyílt leninvárosban, a derkovits gyula művelődési központban. a mintegy száz képből álló kiállítást szerdától látogathatják az érdeklődők.

/mti/

--

16.23/bzs

- 40 -

16⁵⁰g

bb 55. megnyitották esztergomban vörös béla gyűjteményes kiállítását -^afranciaországban élő szobrászművész részt vett a megnyitó ünnepségen

vid/um ká hgy

1975. augusztus 19.

kedden az esztergomi balassa bálint muzeum termeiben megnyitották azt az impozáns kiállítást, amellyel a műértékekben, műkincsekben gazdag városban modern képzőművészeti gyűjtemény alapjait teremtik meg. a kiállítás anyaga vörös béla franciaországban élő szobrászművész egész életművét magában foglalja. a 75 éves mester, aki 50 éve vándorolt ki és magyar állampolgárságát megtartva ma is magyarnak vallja magát, hazalátogatott a megnyitóra. vörös béla több mint 300 alkotását szülővárosának ajándékozta. a gyűjtemény főként bronz és ezüstözött bronz kisplasztikából áll, s az anyagot érdekes vaslemez konstrukciók, anyagában ujszerű műanyagszobrok és elefántcsontszobrok egészítik ki.

a kiállítást brunszko Antal, a városi tanács elnöke nyitotta meg. vörös béla munkásságát dr. Zolnay László, a budapesti történelmi muzeum tudományos főmunkatársa méltatta. /mti/

--

bb 56. meghalt hermann alicé

k be /um szó hgy

1975. augusztus 19.

dr. hermann alicé pszichológus, főiskolai tanár 80 éves korában rövid betegség után augusztus 16-án meghalt. személyében a kisgyermek-nevelés fáradhatatlan és aktív munkását vesztette el. pszichológiai kísérleti munkák mellett pályaválasztási tanácsadással foglalkozott, és összehasonlító iskolai vizsgálatokat is végzett. érdeklődése átfogta az óvodáskorú gyermekek nevelésének egészét, és kiterjedt a családi életben folyó nevelésre is. dolgozott a fővárosi tanácsban, volt óvónő-képző intézeti tanár, a művelődésügyi minisztériumban a felsőfokú óvónő-képzés előkészítésén munkálkodott. hazai tudományos és ismeretterjesztő közleményeinek száma közel 500-ra tehető. kétszer kapta meg a munka érdemrend arany fokozatát, legutóbb az apáczai csere jános díjban részesült.

magyar pedagógiai társaság
országos pedagógiai intézet

/mti/

--

- 41 -

16.20/um

17⁰⁰g

felhasználható 19 órától!!!

bb 58. tánccal hortobágytól a koppány völgyéig

vid/um ká hgy

1975. augusztus 19.

Kedden a Tolna megyei támasi nagyközségben mutatta be egész estét betöltő műsorát a szekszárdi néptáncgyűttes. a félszáz tagú együttest Szabadi Mihály koreográfus, zenekarát Thész László zenetanár vezeti. A ünnepi műsorban szinte az ország minden táját idéző, tizenöt táncszámmal vittek színpadra a szekszárdi fiatalok. Köztük bogyiszlói, kapos-koppányi közti, sárközi néptáncokat, valamint dobozi csárdást és hortobágyi pásztortáncokat láthatott a közönség. /mti/

--

felhasználható 20 órától !!

bb 59. a néphadsereg művészegyüttese tatabányán, szovjet együttes orosz lányon

vid/um ká hgy

1975. augusztus 19.

Kedden vendég együttesek szerepeltek Komárom megyében. a tatabányai népházban a magyar néphadsereg művészegyüttese adott nagyszerű hangversenyt, míg orosz lányon a városi művelődési központban a Jalla Szovjet Esztrádzenekar műsora aratott nagy tetszést. /mti/

--

felhasználható 20 órától!!!

bb 60. a szlovák kórus vendégszereplése Sopronban

vid/um ká hgy

1975. augusztus 19.

A szlovák filharmónia kórus és a szombathelyi szimfonikus zenekar adott közös hangversenyt kedden, Sopronban, a Liszt Ferenc művelődési központban. A koncerten Brahms d-dúr hegedűversenye és Beethoven IX. szimfóniája hangzott el. Közreműködött Pavel Kogan szovjet hegedűművész, valamint Simándi József, Moldován Stefánia, Barlay Zsuzsa és Súlyom-nagy Sándor énekművészek. /mti/

--

- 42 -

16.25/um

17⁰⁰g

bb 61. alkotmány napi ünnepségek

ö vid/kz/gné bzs hgy

1975. augusztus 19.

Kedden szerte az országban folytatódott az alkotmány napját köszöntő ünnepségek sorozata. Somogy megye központi ünnepségét a megye „Legfiatalabb” városában, Nagyatádon tartották meg. A megyeszékhelyen ugyanakkor kiállítás nyílt a szocialista levéltárügy negyedszázados jubileuma alkalmából. Nyiregyházán, Kecskeméten, a Pest megyei tanács székházában és Salgótarjánban kiváló népművelőket tüntettek ki. Dombóváron ez alkalommal adták át a kimagasló közéleti munkásságért járó emlékplakettet, Gödöllőn a „pro urbe”, Szentendrén pedig a „városért”, emlékérmét nyújtották át a legkiemelkedőbb társadalmi munkásoknak. A Pest megyei ráckevén megnyílt a járás termelőszerkezeteinek legszebb termékeit bemutató kiállítás, a szobi napok keretében pedig a Váci járásban élő képzőművészek rendeztek figyelemreméltó tárlatot. Komárom megyében, az ácsi egyetértés termelőszerkezet tagjai szlovákiai testvérgazdaságok küldöttségét is vendégül látták az alkotmány napja alkalmából. Debrecenben megnyílt a pusztai szokásokat felelevenítő hagyományos hidivásár, a Vas megyei körmen-den vizikarnevált rendeztek a Rába folyón. Debrecenben az idén is megtartották a munkás-paraszt fiatalok találkozóját. A megye szövetkezeteiből 600 fiatal érkezett a városba, hogy az üzemek vendégeként megismerkedjen a gyárak munkájával, dolgozóinak életével. A Békés megyei mezőberényben budapesti munkásokat láttak vendégül. A találkozóra több olyan üzemi munkás is érkezett a fővárosból, akik első alkalommal 1945-ben jártak mezőberényben: rohammunkában javított traktort ajándékoztak akkor a község szegényparasztjainak. A dombóvári alkotmány tsz tagjai a láng gépgyárból hívtak vendégeket az ünnepre, s többek között látványos lovasbemutatót rendeztek a tiszteletükre.

A nap eseményei közül ezúttal sem hiányoztak az avatóünnepségek. A Bács-Kiskun megyei Kiskunhalason társadalmi összefogással épült 75 személyes napköziotthonos óvodát adták át rendeltetésének, s több új községi óvodát is felavattak a megyében. Székesfehérváron a város legnépesebb kerülete - az Öreghegy - orvosi rendelővel és gyógyszertárral gyarapodott. /folyt. köv./

16.37/bzs

- 43 -

17⁰⁰

bb 61. /alkotmánynapí ... 1. folyt./bzs

debrecenben 86 család költözött határidő előtt elkészült új otthonba, balmazújváros lakói birtokukba vették a csaknem 8 millió forintos költséggel épített új szövetkezeti iparcikk áruházat. hajdunánás központjában pedig gyógyszertár nyílt. a heves megyei vámosgyörkőn óvodát, heves nagyközségben pedig abc-áruházat adtak át. a pest megyei gödöllőn megnyílt az új járási-városi könyvtár, nagykátán 54, érden pedig 10 család költözött új otthonba. kiskunlacháza 100, vácot és érden 75-75 személyes óvoda, pilisszántón pedig négytantermes általános iskola készült el az ünnepre. budaörsön - az m7-es autópálya mellett - új gépkocsiszervíz kezdte meg a működését. a szabolcs-szatmár megyei kiskivárdán száz személyes óvodát kaptak a kicsinyek, nyírbátorban átadták a város modern piacát, gáva/vencsellőn pedig elkészült a vízvezeték-hálózat. a vas megyei celldömölkön óvoda készült el augusztus 20-ra. veszprém megye két bányásztelepülése - várpalota és ajka - egy-egy abc-áruházzal gazdagodott. /mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 49. sz. hírünk /alkotmánynapí nagygyűlés debrecenben .../ 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... 26. évfordulója alkalmából a kossuth lajos tudományegyetem diszudvarán. az ünnepségen ...

/mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 48. sz. hírünk /nagygyűlés esztergomban.../ 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... mokri pál, a komárom megyei pártbizottság titkára

/mti/

18.25/bzs

-. -
- 44 -

18.25 g

bb 63. alkotmánynapí nagygyűlés szolnokon - losonczí pál mondott beszédet

vid/kz bzs hgy

1975. augusztus 19.

az alkotmány ünnepe és szolnok 900 éves évfordulója tiszteletére kedden délután nagygyűlést rendezett a tiszaparti város ünnepi díszbe öltözött jubileumi terén az mszmp és a hazafias népfront városi bizottsága, valamint a városi tanács. a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt losonczí pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, dr. gergely istván, az mszmp megyei bizottságának első titkára, dr. hegedüs lajos, a megyei tanács elnöke. a nagyszabású demonstráción több mint huszezren vettek részt. a város dolgozóin kívül különjáratok hozták a megye minden részéből az érdeklődőket. az ünneplők között voltak a csepeli munkások küldöttei, akik segítették a szövetkezeti parasztságot az ideí gabona-betakarítás nehéz munkájában. ott voltak a hallgatóság soraiban az országos ifju gárda szemle résztvevői is.

a himnusz elhangzása után sándor lászló, az mszmp városi bizottságának első titkára mondott megnyitót, majd átadták az új búzából sütött kenyeret az elnöki tanács elnökének. ezután losonczí pál emelkedett szólásra.

/losonczí pál beszédét mai bb 8. sz. anyagunkban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk. az embergót

f e l o l d j u k ! /

az elnöki tanács elnöke végül átadta a város 900 éves történelmét szimbolizáló, impozáns jubileumi emlékművet, gyurcsek ferenc szobrászművész alkotását, a város társadalmának. az emlékművet kukri béla, a városi tanács elnöke vette át.

a nagygyűlés sándor lászló zárszavával és az internacionále hangjaival ért véget.

x x x

/folyt. köv./

18.53/bzs

- 45 -

18.53 g

bb 63. /alkotmánynap... 1. folyt./bzs

Losonczi pál szolnoki tartózkodása alkalmával a városi tanács disztermében a megye és a város fejlődésében elért sikeréért, az elnöki tanács nevében, kitüntetésekkel adta át a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. bene zoltán főorvos, a hazafias népfront megyei elnöke, jakus vendel, a megyei állami építőipari vállalat igazgatója, és szekeres lászló, a megyei pártbizottság titkára. a kitüntetettek nevében dr. bene zoltán mondott köszönetet. /mti/

--

bb 62. tsz fiatalok vetélkedője

bzs hgy

1975. augusztus 19.

az alkotmány ünnepének előestéjén került sor budapesti kertészeti egyetemen a termelőszövetkezeti szakmunkásfiatalok felszabadulási vetélkedőjének döntőjére. a felszabadulásunk 30. évfordulójának tiszteletére meghirdetett versenyen több száz résztvevő csapat közül hat került a döntőbe. a politikai, szakmai, kulturális és szövetkezetpolitikai kérdésekre adott válaszok alapján a szövetkezeti fiatalok több hónapos versenysorozatát a budapesti óbuda mgtsz disznótermesztő ifjúsági csapata nyerte meg. a döntőbe jutott csapatokat a tot elnöksége pénztalomban részesítette. /mti/

--

vbb 64. időjárásjelentés

bzs hgy

1975. augusztus 19.

a meteorológiai intézet jelenté 1975. augusztus 19-én, kedden este:

mérséklődő szél

várható időjárás szerda estig:

keleten is felszakadozó felhőzet, majd felhőátvonulások, szórványosan előforduló futó záporral, egy-két helyen esetleg zivatarral. az élénk, sokfelé erős északnyugati, északi szél lassan mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok között. /mti/

--

19.35/bzs

- 46 -

1945

:bb 65. belföldi híreink jegyzéke 13 órától zárásig

bzs hgy

1975. augusztus 19.

33. szövetkezeti nagyáruház
34. ifjúsági park
35. tit sajtótájékoztató
36. esztergomi kórus
37. öt éves a libegő
38. szegedi szabadtéri játékok
39. természetvédelmi emlékérem
40. koreai sajtótájékoztató
41. gárdos mariska utca
42. magyar kanizsai szimfónikusok
43. a déryné színház jubileumi előadása
44. volán gyorsjárat
45. ofotért vásár
46. mosonmagyaróvári nagygyűlés
47. tv műsorváltás
48. esztergomi nagygyűlés
49. debreceni nagygyűlés
50. nádass józsef temetése
51. elzett gyár
52. dr.antal boza józsef temetése
53. állami zászló felvonása
54. mszmp kb távirata a pkp-hez
55. vörös béla kiállítás
56. meghalt herman alice
57. balzac kiállítás
58. népi táncgyűttes
59. néphadsereg művészegyüttes
60. szlovák kórus
61. alkotmánynap események vidéken
62. tsz fiatalok vetélkedője
63. szolnoki nagygyűlés
64. időjárásjelentés
65. hírcsúszék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy
20.35/bzs - 47 -

2045